

Bang Herman

Ludvigsbakke

Bang Herman
Ludvigsbakke

«Public Domain»

Herman B.

Ludvigsbakke / B. Herman — «Public Domain»,

Содержание

FØRSTE BOG	5
Конец ознакомительного фрагмента.	38

Herman Bang

LUDVIGSBAKKE

FØRSTE BOG

Portøren var kommen for at hente de tre Patienter, der havde Kælderarbejde, og han gik hen og raabte til Nummer to, Manden med Mavebælterne, der vandrede op og ned, op og ned langs Kakkelovnsvæggen:

– Vi skal afsted.

– Ja; Patienten Nummer to standsede og så paa Portøren. Ja, sagde han igen med et Nik og drejede forvirret rundt om sig selv som en Hund, der vil lægge sig. Han gjorde altid det, fer han skulde foretage sig selv den allermindste Ting.

Saa fik ogsaa han Slaabrokken paa ligesom de andre og de tre kom afsted. Man hørte Portørens Nøgler rasle gennem Gangen, mens han lukkede – først heroppe, saa dernede.

Ida Brandt satte de afvaskede Kopper sammen i en Krog paa det lille Køkkenbord og gik ind i Salen for at "lytte". Men de to Gamle derinde sov, med dybe Aandedrag.

Og inde paa "A" var der ganske stille....

Frøken Brandt stod op paa Stolen i Forstuen, hvad hun maatte for at naa Vinduet, og hun flyttede Blomsterne lidt, saa der blev Plads i Karmen til, at hun kunde sidde.

– Brandt er tosset, sagde Frøken Brun "hos Kvinderne": hun flyver op ligesom Hønsene.

Ida Brandt lænede Hovedet tilbage mod Væggen, og hun så ud gennem det store Vindu: saa roligt "Sørne" laa, et eneste luende Rødt, nu Solen gik ned.

Ida tog et Brev frem, men længe blev hun siddende med det i Haanden, mens Søens Rødt derude stille gled bort og falmede – før hun begyndte at læse:

Horsens, den første Oktober.

Du kære Pige.

Du faar dette Brev fem Postdage forsilde. Jeg ved det godt. Men Du har heller ikke fem afskyelige Unger, hvoraf de to i forrige Uge brækkede Forbenet af Skrivebordet. De vilde kun lege Skib med det, lille Du, under Rengøringen. Men nu er Benet limet, og til Morgen fik jeg de sidste Vintergardiner op, saa nu faar Du Lykønskningen: Gud velsigne Dig, min Pige, det véd Du, ønsker alle vi paa "Villaen".

Saa var det virkelig otte og tyve, Du blev. Ja dog, Du, hvor Tiden løber, og naar jeg gaar forbi Spejlet paa Nørregade, synes jeg tit, det er ikke længer siden end igaar, jeg så Dig sidde derinde bag Vinduet, krøbet op i Mahognistolen, og stirre artigt (alting har nu altid været artigt paa Dig, Ida, Øjne, Haar, hvor var Du vel kæmmet med dine to Musehaler og det Hele) paa os forfløjne Spirer fra Frøken Jørgensen, naar vi kom rendende gennem Gaden med Taskerne og gav "Sidst" i Portene, saa der var ikke et helt Læg i vore Nederdele.

Du rykkede tilsidst helt ud paa Gadetrappen og stod og holdt Dig ved Gelænderet saa forsigtigt, som var Du bange for at falde i Vandet, indtil din Moder kom og kaldte Dig ind med et "I-da" og Du gik med stive Musehaler (Du havde en Gammeljomfru-Gang, Ida, som Barn) og din Moder lukkede Gadedøren.

Vi luskede af. Der var altid noget over din Moder, der ligesom dæmpede.

Jeg pustede gerne lidt ud henne i vores Port. Jeg vidste jo, at Mo'r var ved Spejlet: "Saa – er Du der" (jeg var kommen lidt paa Skæv ind ad Døren) ... "Maa jeg se Dig?" og jeg maatte dreje mig.

– Olivia, Fingrene af Munden.

– Naa, ja, det har jeg sagt, det bliver sidste Gang, Du faar Skindkant om Kaaben ... Jeg mulede, der var jo altid en eller anden Stump af Kanten, der hang løst og dinglede; jeg véd ikke, hvordan det var, men jeg og Regine, vi blev nu en Gang forpjuskede.

– Ja, saa kan Du gaa.

Jeg løb med Tasken bus paa Dørkarmen.

– Om det Barn nogensinde lærer at gaa paa sine Ben – jeg vidste jo, det vilde komme fra Forhøjningen – : Og kun ét Haandtag i Tasken ... ja, saa kan Du gaa....

Jeg var paa Vejen.

– Men om Karen først – kom det stadig fra Forhøjningen – vilde være saa venlig at sætte en Børste i dit Haar. Det er jo en Skændsel at se paa.

Haaret var det værste. Det endte altid med, at Karen maatte frem foran selve Mama med Børsterne. Hun børstede og børstede:

– Nej – og Mama sukkede – der er ikke Skik at faa paa det Haar. Nej, lille Ida Brandt, hun kan holde sit.

Jeg snerpede Munden sammen, saa stiv som en Pind, og Karen børstede: Du var jo altid Dydsmønstreet....

Og kan Du saa huske, da Mama var paa Visit hos din Moder med mig – de havde vist egentlig ikke omgaaedes før – og de sad i Dagligstuen og talte, og vi sad i dine to Smaastole inde i Sovekamret mellem din Moders Seng og Vinduet og saa paa hinanden og bed Fingre – da jeg paa én Gang tog Dig i begge Haarhalerne og dunkede Dig ind mod Sengekanten, blev ved at dunke Dig, uden at sige et Ord.

Og Du værgede Dig slet ikke og gav ikke et Kny fra Dig, men begyndte bare at græde sagte, ganske sagte. Véd Du hvad, min Pige: Jeg tror, jeg fra det Øjeblik holdt af Dig, fordi Du havde grædt saa sagte....

Hvor jeg husker Onsdagene, naar jeg var hos Jer og kom Klokken fem for at hente Dig med ud. Naar jeg var kommen ind, kaldte din Moder, fra sin Vindusplads, ind i Sovekamret, hvor Du sad over Lektierne – Du saá altid ud, som vilde Du krybe op paa Kommoden, naar Du læste Lektier – :

– Ida....

– I-da, det er Olivia Franck.

Mens hun blev ved at strikke med sine store Pinde, sagde din Moder til mig og nikkede:

– Sæt Dig, min Pige.

Og jeg satte mig ved Døren – hos Jer satte man sig altid midt paa Stolene – til Du havde faaet alt Tøjet paa, Vesten og det lille Tørklæde og Kaaben og det store Tørklæde, og vi kniksedes foran din Moder:

– Har Ida Lommetørklæde? sagde hun – jeg tog altid til min egen Lomme for at føle – : Kom saa ingenting til....

Og vi gik forbi Vinduet, hver paa sin Flise.

Men om Aftenen naar Dugen var taget af Bordet – jeg ser din Moder flytte Lampen fra det ene Bord til det andet, hun flyttede den altid selv – lagde vi to Spil, mens din Moder fik Whisten med Frøknerne (Herregud, nu er ogsaa Erbelin død, hun bar sin svære Dobelthage lige stift til det sidste) og jeg sad og sparkede Dig op ad Benene under Bordet, mens gamle Bonnitz lo af Glæde over Stikkene – hun lo ligesom om hun hikkede. Klokken halvni skulde jeg hjem, og Jeres Sofie bragte Ribsvinen ind, og vi fik de to Æbler, medens mit Tøj blev bragt ind i Varmen....

Mama sagde:

– Det hjælper et helt Døgn paa Olivia, naar hun har været hos Ida Brandt.

Men om Søndagen var Du hos os ligefra om Morgen. Husker Du, Jeres Sofie bragte Dig og "skulde hilse fra Fruen", mens hun tog Tøjet af Dig, det ene Stykke efter det andet, som om hun løste en Bylt op. Der var ingen, der forskrækkede Mama som Jeres Sofie:

– Jeg véd ikke, sagde hun; men hun har Øjne, som søger hun alt Støvet paa Møblerne.

Moder havde det med at blive hed i Hovedet overfor fremmede Piger.

Mama sagde med sin allerhøfligste Stemme:

– Vil Sofie ikke drikke en Kop Kaffe?

Og Sofie nød den, siddende ret op og ned, paa Stolen ved det sorte Bogskab, uden at mæle et Ord....

Vi var allerede ude af Stuen. Der var dejligt i den gamle Gaard (jeg tænker tit: Gud give jeg havde en saadan Gaard at sende mine Drengene ned i); Houmanns Lade med vore "Reder" i Høet og Dessaus Loft, hvor Du maatte vade gennem Kornet, Du i dine Brunelsstøvler. Men ja, hvor jeg regerede med Dig: jeg ser Dig, naar vi legede Berider i Værkstedet, hænge lydig i Trapezen i Spidsen af din store Taa med Øjnene stive i Hovedet af Skræk og Tungen ud af Munden, som naar Du skulde høres i Verber.

Naar vi legede Skib med Drengene, var det værst. Husker Du Müllers Sukkertønder, som var Kahytter. De var ogsaa "Blykamrene", naar vi var med i "Røver". Men det var værst, naar de var Kahytter, for det var altid os, der blev kommanderede derind, naar det "stormede" og Brødrene rullede dem "under høj Søgang".... Du sad derinde med Kjöleskørtet op over Hovedet, Stakkel, som under et Regnskyl....

Det var ogsaa dér, Du fik revet din blaa Musselins paa et Søm.

Du var bare blevet siddende ganske stille og glattede og glattede Flængen over dine Knæ, uden at sige et Ord, og jeg stod foran Dig og saå kun paa Dig og begyndte at glatte med, med begge Tommelfingre, som kunde vi lime Riften, indtil jeg sagde, aandeløs:

– Vi maa sige det til Mama.

Og vi gik, løb op til Moder og jeg sagde, lige indenfor Døren:

– Ida har revet sin Kjole.

Paa "revet" begyndte jeg at græde, men Du stod lige stille:

– Hvor?

Mama greb din Kjole i Sømmen og holdt den ud fra Dig som en Fane:

– Ja, er det ikke det, jeg si'er, hvad maa Fru Brandt dog tænke om dette forrykte Hus?

Du stod og rystede uden at græde, og Mama rev Haaret bag Ørene løst med sin Hæklenaar:

– Der maa gaa Bud efter Jomfru Finsen, sagde hun, ligesaa forfærdet som vi: tag Kjolen af.

Karen løb efter Jomfru Finsen, mens Du ventede i en af Moders Natkjoler og Mama blev ved sit om "Huset" og min Kjole, som jeg jo gerne kunde flænge, det var hun vant til.

– Dér gaar Fru Brandt, raabte jeg, som var rykket op paa Forhøjningen.

Mama slap Kjolen:

– Hun skal i Kirke, sagde hun saa, ligesom lettet; og vi saå begge to ud efter din Moders lige Ryg, der drog over Torvet.

Det er Pastor Hansen, der præker, sagde Mama.

– Nej, sagde Du med en lille, tyk Stemme: det er Pastor Schmidt.

Mama slog Hænderne ned i Skødet:

– Saa er de ikke hjemme far halv ét, sagde hun overbevist.

Da Jomfru Finsen kom, erklærede hun, at der kunde tages en Halvbredde ud og saa maatte Baglæggene rækkes.

– Det vil ikke ses, sagde hun, mens hun maalte og synede den blaa – Jomfru Finsen havde et Par Øjne, Stakkel, som grundede hun altid paa at skraa en Bredde – :

– Nej, det vil ikke ses.

– Tror De? tror De? sagde Mama, der altid hørte paa Finsen, som talte hun Latin: ja, naar det blot ikke ses ...

Det saås ikke.

– Drej Dig, min Pige, sagde Mama til Dig, der havde Kjolen paa igen: en Gang til. Nej, det ses ikke.

– Gud være lovet, Finsen! Moder slog Armene ned i Skødet:

– Nu vi! vi ha'e Crêmekopper.

Crêmekopper var Moders uomgængelige Tilgift til Sypiger. Der blev altid lidt af Butterdejgen siddende paa Finsens Underlæbe, i den Revne, som hun havde faaet af at overbide Traad.

Jeg fulgte Dig om Aftenen, da Sofie kom. Du tog mig lidt haardt i Haanden, da vi naaede ned paa Gaden. Da vi kom hen til Kælderhalsen, sagde jeg:

– De spiller; jeg saá Frøknernes Skygger paa Jeres hvide Gardin.

– Ja, hviskede Du med en lillebitte angst Stemme.

Vi kom ind og Du fik Tøjet af og vi kniktede rundt, først jeg og saa Du, og din Moder sagde over Kortene:

– Har Ida været artig?

– Ja; det var vist første Gang, Du løj, min Pige.

– Ja, gaa saa i Seng. Du véd, om Mandagen øver Du Klokken syv. Godnat.

Du fik dit Pandekys og var afsted.

– Farvel, sagde jeg ligesom i en Eksplosion. Og jeg løb hjem til Mama, saa jeg var ganske forpustet:

– De saá ingenting.

– Ih, Gud ske Tak, sagde Mama og satte sig haardt i Sofaen:

– Naa, Ida har nu meget godt af at være med i lidt Uartighed, sagde hun. Jeg havde henne paa Forhøjningen hemmelig fat i Lektien:

– Maa jeg spørge, Olivia, sagde Mama: begynder Du nu paa Lektierne?... Tror Du, Ida Brandt stjæler Lys for at læse paa Sengen?

... Ja, det var den Tid, og hvem kan begribe, hvor den blev af, og hvordan Aarene løb. Hvor jeg ser os paa Kirkegulvet, ved Konfirmationen, hvor vi alle var i hvide Burnusser og rødmossede af at græde og glathovedede. Gamle Pastor Bacher, det Skind, det gaar rent tilbage for ham, og de gaar alle til Pastor Robert, sidst havde Bacher kun syv og tyve.

Men Herren véd, hvor tit Du havde maattet høre mig i Salmer....

Mama blev ved at sige:

– Jeg synes, Ida var den netteste Konfirmand. Den Pige har noget, naar hun holder sit Hoved, halvt nedefter, noget, der ikke ligner andre....

Og din Andendagskjole var blaa med smaa hvide Prikker....

Aa, den første Tid som unge Piger, hvor vi endnu øvede os i at gaa i de lange Kjoler, og Mama maatte sy mig "Rucher" for Hænderne for at skjule mine røde Haandlede; og til den højeste Stads sad vi mellem de andre unge Piger, generte og ledeløse i vore sorte Kjoler, der var pyntede op med en Pibekrave, kære Du, hvor tit min maatte lægges ud i Brystsømmen.

I Julen var vi til det første Bal. I tre Uger havde jeg sovet med Handsker paa om Natten:

– Man kan ikke, sagde Mama, tage paa Bal med de Hænder. Ida gaar i Huset, og dog har hun nettere Hænder end Du.

Vi kørte derhen i Jensens Vogn, Du og jeg paa Bagsædet, med to Skørter op over Hovederne, saa vi sad paa det Lærreds, mens Mama trykkede sig sammen paa Forsædet og Jeres Sofie knejste paa Bukken med dine Sko, indsvøbte i Papir....

Det ækle, gamle Rum i Klubben med Fugtighed ned ad Væggene og det graa Skærmbrædt. Husker Du Skærmbrættet, hvor Fru Ferder regelmæssigt gik Ingas Hals efter med et dyppet Lommetørklæde.

– Olivia, sagde Mama: om Du nu kunde lukke din Mund....

Hver Moder gav sine Formaninger og glattede Kjoler. Og midt paa Gulvet stod vi, rødarmede og forskrækkede og smilende, og Fru Ferder løb rundt:

– Gud, Fru Franck, Deres er nydelige, blev hun ved at raabe. Hun havde et aabent Brev Knappenaale fæstet foran paa sit Bryst for at gaa Ingas Toilette efter. Det dundrede paa Døren: Luk op, luk op. Det var Nina Stjernholm i sin Pelskaabe:

– Godaften, Godaften! Barn, Barn, jeg er kommet meget for silde, raabte hun, mens hun rystede paa Hovedet, saa alle Lokkerne fløj, og raabte paa Mama:

– "Søde Fru Franck, hvor er Føllene?" Og hun mønstrede os og skubbede tykke Fru Eriksen til Side: Nydelige, nydelige, sagde hun i Farten:

– Men lille Fru Franck, hvordan sidder mit?

– Nina, dog, sagde Mama, hvor det sidder skævt....

– Men, gør det? og Nina rettede og trak i Liv og Nederdel, mens Mama hjalp:

– Men, hvorfor har De ogsaa alting siddende saa løst, Nina.

Mama var halvt fortvivlet og trak Lidsebaandet fastere i Halsen, mens Nina lo:

– Lille Ven, sagde hun til Mama, En maa der til at være lidt god mod de ældre Mandfolk ... Har I til første? vendte hun sig til os.

– Ida ikke....

– Godt, saa hold Dem til mig, Frøken Brandt, jeg raader over et Par spæde Løjtnanter fra Frederits, og jeg ta'er Hofjægermesteren.

Balinspektøren dundrede paa Døren og spurgte, om Damerne var færdige, og Musikken begyndte at spille.

– Saa, sagde Nina og slog Døren op. Jeg saå bare Lysekronen, Du, og den dansede allerede. Saa fik jeg Adolf Black, der var ligesaa befippet som jeg, fordi han var i Kjole, og jeg hørte Mama sige: Ryggen, Olivia, og jeg saå Dig, der kom bagved med en Løjtnant, der bed i sit Skæg....

Men hvor Gulvet var brillant, og hvor vi dansede.

Du stod et Øjeblik henne hos Mama med hende i begge Hænderne:

– Aa, Fru Franck, sagde Du og lo saadan stille, det er saa dejligt at danse.

Nina var frygtelig. Hun havde stoppet sit Lommetørklæde ned foran paa Brystet og sagde til Kammerherren:

– Kammerherre, se ikke paa mig, Fru Franck siger, jeg er meget for nedringet.

– Nina, raabte Mama gennem den halve Sal. Men "Møllerne", de fløj, og Inga Ferder dansede, med den blaa Garnering slynget om Armene, medens Nina lod Hofjægermesteren binde sine Sko midt paa Gulvet:

– Nina, raabte Mama.

– Gud, Fru Franck, hvad skal jeg gøre? naar Baandet springer? Og hun satte sig, midt mellem de gamle Damer, og lo.

Men vi dansede. Jeg hørte Kaptajn Bergfeld sige til Mama:

– Det stille Pigebarn er nydeligt.

"Det stille Pigebarn" var Dig, min Pige, og Kaptajnen var en Kender.

Aa, ja den første dejlige Tid: da Sommeren kom og "Syforeningen" flyttede ud i Lunden og vi sad dér i en Rundkreds, bag Pavillonen, under Træerne, mens en af os læste højt. Men paa én Gang blev Nina ked af det og slog til Bogen, saa den røg, mens hun begyndte at synge. Og vi andre lo og stemte i med, saa vi sad og sang lige ud i Luften, op i Lindene....

Men saa kom allerede det Efteraar, da din Moder blev syg.

Du var henne hos os, kan Du huske, da Sofie kom løbende og ude i Gangen spurgte efter Dig. Du havde rejst Dig op fra Bordet og gik, uden et Ord, uden Farvel, bagefter Sofie, der løb hen ad Gaden. Du mødte Frøken Fischer og tog fat i hende og talte med hende og gik igen, hurtigere og hurtigere.

Jeg stod ved vort Vindu og vilde følge efter, men jeg véd ikke ... jeg var bange, saa angst, at maaske var hun død, og jeg sagde til Mama:

– Gaar Du ikke med?

Og vi tog Tøjet paa og gik og kom ind i Jeres Stue, hvor alle Møblerne var flyttet, fordi de havde løftet din Moder og maatte bære hende; og Doktoren kom og Stuen blev fuld af Folk, til Doktoren

sagde, de skulde gaa, og Frøken Fischer kom løbende med Is i en Skaal og blev ved at sige, mens hun græd:

– Men hun har heller aldrig taget mod Raad, hun har heller aldrig taget mod Raad.

Jeg blev hos Dig om Natten og vi sad og vaagede inde i Dagligstuen og hørte alle Uhrene dikke og melde med snurrende Klokkeslag de langsommelige Timer.

Og vi hørte Vaagekonen hviske til Sofie og skifte Isen og vi sad igen og hørte Uhrene....

Men Du, Stakkel, vaagede mange Nætter siden.

* * * * *

Farvel, nu, min Pige. Gid det nye Aar maa bringe Dig rigtig megen Glæde. Vi paa Villaen, det véd Du da, ønsker Dig det Allesammen.

Og saa et Kys i Anledningen, skønt Du véd, jeg afskyer det Veninde-Kysseri. Ungerne hyler, jeg skal hilse Dig.

Din Olivia.

Ida Brandt lukkede Brevet og sad med Hovedet støttet mod Karmen. Ovre bag Søerne tændtes Lygterne, én efter én. Hun hørte Josefine, der bragte Aftensmaden og gik, og de Gamle paa Stuen, der begyndte at vende sig i deres Senge.

Hun blev siddende, endnu et Øjeblik.

Men pludselig raslede Nøglerne i Døren hos Kvinderne, og hun sprang ned med et Sæt, saa hun væltede Stolen: Det kunde være Professoren, han kom til saa mange Tider, og der var ikke tændt Lys.

Men nej, det var Hr. von Eichbaum fra Kontoret, der sagde:

– Maa jeg gaa igennem, Frøken?

– Værsgo'.

Hun tændte Lys, hun var blevet ganske stakaandet af Forskrækkelsen.

Hr. von Eichbaum blev staaende, mens hun tændte:

– Det er s'gu sært, sagde han med sin lidt snøvlende Stemme: saa meget jeg er kommen til at tænke paa Ludvigsbakke, siden jeg er kommen ud paa dette forbandede Kontor.

– Men der var osse saa dejligt, sagde Ida med en Stemme, som saá hun det for sig: saa dejligt der var ud over Bræstrup.

– Ja, der var rart, sagde han og smækkede med sine Læber: det var den Gang.

Han blev staaende, mens hun hentede Stigen for at tænde Gasblusset over Døren til "A" og gik op ad den:

– Nej, sagde han og saá op paa hende: der var s'gu ikke mange som gamle Konferensraad.

De vekslede endnu nogle Ord, mens hun gik ned igen og ind paa "A". Herren derinde, der sad i den store Hvilestol, løftede kun Hovedet, følgende hende med sine store, overskyggede Øjne, mens hun tændte Lysene paa hans Bord.

– Hvem er det egentlig? spurgte von Eichbaum, da hun kom ud igen.

– Jeg véd ikke, sagde hun: en Doktor ...; og mens hun halvt lo, sagde hun:

– Han er den eneste, jeg er forskrækket for.

Eichbaum lo: Han lader s'gu da til at være meget stilfærdig....

– Ja, men jeg véd ikke ... det er ligesom han lignede et Spøgelse....

– Et Spøgelse?

– Ja, sagde Ida ligesom forlegent: et Spøgelse af et Menneske.

Hr. v. Eichbaum blev ved at le, uden at hans Blik slap hende.

– Naa, Godaften, Frøken.

Hr. v. Eichbaum nikkede og lukkede sig ud, og Ida krøb op ad Stigen for at tænde Blusset over Døren til "Salen". Inde fra Kvinderne hørte man en skingrende Mumlen. Det var Frøken Benjamin, hun blev altid urolig hen mod Aften.

Ida Brandt stod uvilkaarligt og nynnede ganske sagte, mens hun delte Smørret af til Aftensmaden: hun tænkte paa Olivias Brev.

Og saa paa Ludvigsbakke.

Patienterne, der havde Kælderarbejde, kom op igen og begyndte at vandre rundt i Forstuen, urolige, underligt nussende, uden at lægge Mærke til hinanden, mens deres Tøfler klaprede, blev ved at klapre hen over Gulvet.

Lange Bertelsen, der "var gaaet istaa", gik ud og ind til Vaskebækkenet i Køkkenet og skyllede Hænder, et Par rødlige, klamme Hænder; hvert tiende Minut skulde han skylle de Hænder, som skulde han tvætte dem for tusindfold Synd.

– Naa, Bertelsen, De er jo ren, sagde Frøken Brandt.

– Ja, sagde han og holdt med ét op at vaske sig, som om han ikke mere huskede det. Han gik hen til Bordet, stod og saá lidt paa hende, saavidt han kunde, for hans Øjne var aldrig paa ét Sted – :

– Men hvad skal jeg her? sagde han med et Stød:

– Vil De sige mig, hvad jeg skal her? hans Stemme hævede sig paa Gentagelsen.

– De skal jo blive rask, Bertelsen, sagde Frøkenen og blev ved at smøre Maden.

– Rask, han lo, som han snærrede, og man saá alle hans tætte Tænder; det var, som de var det eneste, der havde Farve i hans Ansigt, de glinsede:

– Rask – her, hvor man er lukket inde.

– Og saa skal De spise, sagde hun: og saa er jo den Dag gaaet, Bertelsen.

– Ja, ja, raabte hun ind paa "Salen", hvor de to Patienter allerede havde sat sig til Bords ved Enden af Sengene og slog i Gulvet med Tøflerne af Utaalmodighed: nu kommer jeg jo....

Hun lyttede først ved Døren til Frøken Petersen, der sov saa fast endnu, at man kunde høre hendes Aandedræt helt herud.

– Frøken Petersen, raabte hun og bankede: De maa op.

Aandedraget hørte op, og langt om længe kom der et søvnigt "Ja". Frøken Petersen havde Nattevagten. Ida gik med Maden ud i Forstuen, hvor Manden med Bælterne drejede rundt endnu.

– De skal spise, Schrøder, sagde Ida, lige foran ham, som talte hun til en Døv.

– Hm; han saá kun paa hende.

– De skal spise. Schrøder, gentog hun.

– Hm.

– Men det maa være nu – hun blev ved at tale saa tydeligt, som havde Manden svært for at høre – : for nu kommer Lægerne.

Og hun ledte ham ind, foran sig, hen til Bordet.

Man hørte allerede Lægerne paa Trappen, og Nøglerne lød i Døren. Det var Reservelægen og to Kandidater, bagest kom Frøken Helgesen, Plejemoderen, med Journalen. Hun bar den som en Retsbetjent et Aktstykke.

Patienterne rejste sig fra Bordet, og de tre Gamle i Sengene fulgte Lægerne med deres sært halvbrustne Øjne:

– Der er jo ikke noget? spurgte Lægen.

– Nej, Hr. Reservelæge.

Lægen gik alene ind paa "A" og lukkede Døren.

Kandidat Qvam svang sig op paa Forstuebordet og slog Benene sammen:

– Vorherre frels os, sikken en Vagt. Elve indlagt og én af dem "pumpet".

– Var det Opium? Frøken Helgesen talte til Kandidaterne forretningsmæssigt som til Kolleger.

– Ja, det er en Klejnsmedesvend ... De si'er, det er Kærlighed, og nu har de slæbt ham paa femte Time op og ned ad Gulvet – to Mand ... Vorherre bevar's, at Menneskenes Børn ikke kan lære at tage det med Ro ... Hvad siger De, Frøken Brandt?

Qvam sprang ned, for Reservelægen kom ud:

– De kan gerne lade Patienten trække lidt frisk Luft, sagde han; han var allerede ved Døren til Kvinderne.

Qvam gik bagest; han rystede paa Tærskelen sine Ben i de hvide Sportsbukser, som vilde han ryste Støvet af sine Fødder.

Ida gav de tre Gamle Mad, hun havde en egen, nænsom Maade at løfte dem op i Sengen.

Frøken Petersen kom ud af sin Stue, vims og forpustet:

– Hvad er Klokken. Jomfru? sagde hun ind til Ida (Frøkenen havde ti sirlige Svingninger med Underkroppen for hvert Skridt, hun tog):

– Mit Uhr er gaaet istaa.

– Den er mange, sagde Ida. Den var altid mange, naar Frøken Petersen kom op om Aftenen.

– Ak, ja, De er rar og venter. Jeg løber ind til The....

Ida nikkede kun, hun var saa vant til at maatte vente paa de andre en Halvtime efter Tjenesten. Hun satte sig ind under Blusset i Salen og gav sig til at sy.

Hvor godt hun dog huskede Karl von Eichbaum, nu, hun tænkte paa det, hjemme fra Ludvigsbakke – ham og hans Moder, der altid sad helt oppe ved Bordenden, hun havde altid Konferensraaden til Bords.

Fru von Eichbaum gik Ture paa Klokkeslet og havde de to Stenbænke i Forvaltergangen, hvor hun hvilede – for sig alene.

Hun sagde altid: Dér har vi jo den lille Frøken Brandt, som om hun opdagede hende paany hver Gang.

De tre Patienter sad ved Enden af Sengen og spillede Kort med Uldbukserne i Aal højt op om Benene. Men Schrøder vilde i Seng. Han sad i den bare Skjorte paa Sengekanten, Benene hang, som sad Knoglerne løse paa ham.

– Nu maa De helt i Seng, Schrøder, sagde Ida.

– Ja, svarede han og blev siddende med ludende Hoved.

Ida maatte rejse sig, før Schrøder fik løftet Benene besværligt, som var det noget, der krævede en tung Eftertanke: Saa, sagde hun og slog ned paa Tæpperne med begge Hænder: Det er jo meget bedre, naar De ligger ... ikke?

Hun blev ved at hjælpe med Tæpperne, mens hun tyssede paa Bertelsen: han blev altid saa voldsom ved Kortene. Saa hørte hun Frøken Petersens Nøgler og begyndte at pakke sit Sytøj sammen: hun skulde endnu kun aabne paa "A".

Herren paa "A" sad ved Bordet og løftede kun Øjnene for straks at begynde at skrive igen paa sine store Papirer. Det var altid Tal og Tal, han skrev, saa langsomt som han prentede dem.

– Saa aabner jeg Skodden, sagde Ida og aabnede det høje Vindu.

Frøken Petersen stod udenfor ved Kighullet, da Ida kom ud.

Herren derinde rejste sig langsomt, og stille satte han sig op i Karmen.

Uden at røre sig sad han og så ud i Natten frem mod Stjernerne.

– Hvad er det, han altid sidder og regner paa, sagde Frøken Petersen.

– Dr. Qvam si'er, sagde Ida, at han vil finde Lovene ...

– Stakkel, sagde Frøken Petersen, der intet forstod, og hun gjorde et Jomfru-kast med sit Hoved, før hun gik bort fra Kighullet.

Ida aabnede Døren til den urolige Gang, hvor hun gik ind. To Portører holdt en død Krop mellem sig; dens Arme hang over deres Skuldre, mens de slæbte den.

Josefine, der sad paa Bænken under Vinduerne og skulde have to sløve Mandspersoner til at spise, sagde med et Kast med Hovedet over mod Portørerne:

– Det er osse et Slid, nu har det varet fem Timer.

Portørerne drejede lige ved Døren til "den gode Gang", da Ida skulde ind, og den ene af dem sagde, seende paa det hængende Hoved:

– Det er forresten et pænt Menneske.

– Ja, sagde Ida og så ind i hans Ansigt, hvis Læber var aabne som en Maskes – og Portørerne vendte sig og slæbte Kroppen videre.

Inde paa den gode Gang stod Celledørene aabne og Patienterne blundede stille i deres Senge. I Spisestuen sad Frøken Friis, der havde Friaften og skulde i Theatret, med Kikkerten foran sig paa Bordet, og knappede Handsker:

– Aa, sagde hun: dér har vi "Jomfruen" ...

– Hjælp mig, hva'? hun strakte den ene Haand ud mod Ida, der altid skulde "hjælpe": jeg kommer meget forsilde.

Ida knappede Handsken, mens Plejemoderen, Frøken Helgesen, der sad bag Themaskinen i sin Yndlingsstilling med Armene over kors, sagde med sin meget tydelige Stemme:

– Hvad har det Liv kostet?

– Tak, Jomfru.

Frøken Friis spejlede sig en sidste Gang i det lille Spejl i Hjørnet; hun fredede endnu om det Ydre som to og tyveaarig, hun havde haft ubeskaaret for ti Aar siden, og Haaret maatte have sit ganske bestemte Fald i Tindingerne:

– Jeg har faaet det af en Fætter i Aalborg, sagde hun, om Livet.

Frøken Krohn og Frøken Berg, der drak deres The ved den anden Bordende, sagde:

– Uha, ja, nu skal man til at tænke paa Vintertøjet.

Og de begyndte at tale om Hatte.

– Jeg laver mine selv, sagde Frøken Helgesen bag Maskinen.

Saa kom der en stor Kvindefigur frem i Døren:

– Her stinker fint, sagde hun og førte en hvid Haand op til en bred Næse, mens hun så til Frøken Friis. Det var Frøken Koch, Plejemoderen fra Kvinderne.

– Ja, sagde Frøken Friis, der endelig var færdig og havde faaet fat i Kikkerten: jeg holder ikke af at lugte af Karbol udenfor Anstalten.

– Godnat.

Frøken Koch kom ind i Stuen og satte sig henne i Krogen med Hænderne mod sine Knæ ligesom et Mandfolk:

– Maa man være her lidt? sagde hun.

Og Frøken Helgesen, der havde nikket til hende, sagde fra Maskinen:

– Frøken Friis holder meget af Klæder.

Frøken Berg og Frøken Krohn blev ved at tale om Hatte, og Frøken Koch sagde, mens hun kløede sig i det graa Haar, der var surret op i Nakken, som man surrer en Tovende:

– Køb Jer et Par Skindhuer, Børn, de varer.

De to lo og blev ved med at diskutere Hattene: de maatte da ogsaa passe lidt til Frisuren; og de begyndte at tale om Haar, mens de to Plejemødre spurgte om de Indlagte.

– Der var elve idag, sagde Frøken Helgesen.

– Ja, og et svært Mas, sagde Frøken Koch.

Frøken Berg kunde ikke tænke sig sig selv uden Pandehaar.

– Ja, sagde hun: om man havde Brandts Haar.... Gud, Brandt, at De ikke "flammer" det.

– Jeg har altid haft det saadan, sagde Ida.

Men Frøken Berg vilde prøve at flamme det og begyndte at purre op i Idas Pandehaar med en Lommekam: De er jo ikke til at kende, sagde hun og blev ved at purre op i Haaret: ellers ser De jo ud, som De var vandkæmmet....

Frøken Krohn, der sad og så til med begge Armene paa Bordet, sagde:

– Naa, saá De den ny paa Kontoret? Det kan nok være, Nakkeskilningen skinnede....
De snakkede om Hr. von Eichbaum, og Frøken Helgesen sagde, henne fra sin Plads:
– Jeg finder, Hr. von Eichbaum er et meget net Menneske....
Frøken Koch gav Brillerne et Tryk over Næsen som for at se bedre:
– Naa, sagde hun, det er et af de Mandfolk, der gaar efter Skørter.
– Jeg kender ham, sagde Ida, der sad ganske rolig, med sit purrede Haar: hjemme fra Ludvigsbakke. Hun sagde altid "Ludvigsbakke" ligesom lidt sagtere end alle andre Sprogets Ord.
Men Frøken Krohn sagde og lod Fingrene løbe, som spillede hun en Hopsa paa Bordet:
– Manden gaar med Stropper i Benklæderne.
Frøken Koch talte om Ludvigsbakke, der laa i hendes Egn, og om den gamle Konferensraad og Konferensraadinden.
– Men hun var vel allerede i Jorden den Gang, De kan huske.
– Ja, svarede Ida: Konferensraadinden var død.
– Det var en dejlig Kone, sagde Frøken Koch: hun dyppede selv sine Bede, da hun var firs ... med Karlestrømperne trukne uden paa Skotøjet....
Frøken Koch lo ved Tanken om salig Konferensraadinden og hendes Uldstrømper:
– Men nu er det vel snart tredive Aar siden. Naa; Frøken Koch rystede sit Skørt fortil; det var en Vane, hun altid havde, naar hun rejste sig: den Vej skal vi jo alle.
– Skal De op, Brandt?
– Ja.
– Saa slaar vi Følge, sagde Frøken Koch: Godnat.
De lukkede sig ud paa Trappen ved den gode Gang, og de standsede ved Frøken Kochs Dør.
– Ja, sagde Frøken Koch i en helt anden Tone og stod lidt ved Døren: Det var et herligt Sted.
Hun tænkte paa Ludvigsbakke.
– Godnat, Brandt.
– Godnat.
Ida gik op og lukkede sig ud og ind ad Dørene henover Loftet og kom ind i sit Værelse. Hun tændte Lampen, der var dækket af en Sommerfugl (der var rundtom i Stuen saa mange smaa Ting, som hun og Frøken Roed sad og lavede under Nattjenesten, for at pynte) og hun stod lidt foran Kommoden og saá paa Billedet fra Ludvigsbakke, med det høje hvide Hus og Plænen foran med den nye Flagstang, og alle de Unge, der sad paa Trappen op ad Trinnene.
Der sad jo ogsaa Hr. von Eichbaum ... jo, det var ham ... hun havde vist ikke lagt Mærke til ham paa længe. Men hun huskede godt, Billedet var fra det Aar, da han var kommen hjem fra en Skole i Svejts og altid laa paa Græsplænen saa lang han var....
Og dér stod Konferensraaden ved Flagstangen....
Hun gik hen til Chatollet, slog Klappen ned og tog et Par andre Billeder frem. Dér var det fra Søen. Hun blev staaende med det og smilte: hm, naar det var tørt og der var Lavvande, og alle Herrerne og Agnes Linde vadede ud med bare Ben og pjaskede rundt mellem alle Fiskene. Hvor de morede sig saa. Men en Gang havde en Gedde bidt Agnes Linde i Læggen, saa Dr. Didrichsen maatte hentes.
Det var Fru von Eichbaum, som sad dér paa Bredden, under den hvide Parasol.
Hun lukkede igen Skufferne, der endnu var fulde af saa mange af Moders gamle Ting.
Ida laaste sin Dør, før hun gik i Seng. Hun tænkte paa Olivia og hendes Børn og paa Nina med hendes fire lange Dreng, som hun havde set ifjor, og paa sin Fader og paa sit Hjem – derhjemme paa Ludvigsbakke.
Hun saá den store hvide Længe i Godsforvaltergaarden og Stuerne, hvor der var saa "blæst" og saa stille, med Blomsterne, i hvert Vindu fire og fire i de malede Potter; og Faders Konkylier, som hun aldrig maatte røre, skinnede rundt om i Hjørnerne.

Og hun saá Kontoret, naar hun bankede nederst nede paa Døren, da hun var ganske lille, og kom ind og sagde, de skulde spise. Faderen sad i sin lange Lærredsfrakke ved det grønne Bord, med den gamle Straahat paa – for han "tog altid Haaret af", naar han var i Kontoret – og hun krøb op i den store Armstol og ventede: alle "Fa'rs Fugle" sad rundtom, i deres store Kasser, under Glas.

Moderen aabnede Døren:

– Brandt, jeg venter med Maden.

– Ja, min Ven ... er Barnet her? ... naa....

Og han tog ned om Ida med et Par kærlige, aandsfraværende Hænder:

– Ja, min Ven, ja, min Ven.

– Hatten, Brandt, sagde Moderen.

De gik ind. Ida stolprede ved Siden af Faderen, der trykkede hende ind mod sit Knæ, saa hun snublede over hans Støvler.

– Brandt, sagde Moderen, jeg véd ikke, hvordan Du gaar med Barnet.

Efter Middag satte Faderen sig hen i Sofaen med et Lommetørklæde over sit Ansigt, Moderen sad i sin Stol ved Vinduet. Lidt efter sov de ind.

Ida listede sig stille rundt og lukkede Dørene paa Klem. Saa satte hun sig paa en Skammel, mens Forældrene sov.

Efter Middag gik Moderen og Ida til Kaffe hos Madsens i Skolen. Den laa ved Kongevejen, hvor Vognene kom forbi. Der kørte Apotekerens Frue fra Bræstrup.

Hun havde jo nu købt sig en Symaskine i København.

Ja, Madam Madsen havde været henne at se den. Men hun troede nu, det var holdbarere i Haanden.

Moderen nikkede.

– Men De véd jo, de skal prøve alt i Apoteket, sagde hun.

Ida sad paa en lille Stol og lærte at strikke og havde sin egen lille Kop.

Naar Moderen og Ida gik hjem, tog de Vejen forbi "Gaarden". Der brændte kun, hos Frøken Schrøder og henne hos Forvalteren, to ensomme Lys.

– Godaften, lød det. Det var Forkarlen, Lars Jensen, han rejste sig fra en Bænk.

– Godaften, svarede Moderen.

Og de gik videre, ind i den mørke Godsforvalter-allé.

Hjemme hørte de Latter helt ud i Gangen. Det var Skovrideren, som var kommet over til The. Moderen gik ud for at lave til, og Ida kniksede først for Fruen, en ganske spæd lille Dame, der havde givet Livet til elve Dreng, og hvis Øjne var blevet større og større for hver Fødsel – og saa for Skovrideren.

– Naa, hvordan gaar'et med Tøsen, sagde han og løftede hende op i begge Arme, med et Sving. Lund var en vældig Mand i Bredden, der lo, saa han blev rød helt ned i Nakken.

– Lund, Lund, Du er saa voldsom, sagde Fruen: Du er kun vant til at tumle med Dreng.

– Uha! sagde Lund og blev ved at svinge hende: hun har s'gu godt af'et. Det sætter Blodet i Bevægelse.

De gik ind at spise: Aa, sagde Fru Lund (for der var intetsteds, hvor der var saa mange kønne Ting paa et Bord som hos Godsforvalterens): hvor maa det være dejligt at kunne holde alting saadan som De, Fru Brandt.

I Skovridergaarden gik det lidt hulter til bulter; elve Efterkommere var mange.

De talte om Egnens Nyt og om Symaskinen. Skovrideren havde været inde at se, hvordan den løb.

– Man skal jo syne Kunstværket, sagde han.

– Det er jo en Haandmaskine? sagde Fru Brandt.

– Ja; men Fanden véd, om det holder.

– Jo, Lund, sagde Fruen og saa hen for sig: det maatte nu alligevel være rart i et Hus, hvor der er mange at sy om.

Lund bare lo:

– Naa, født Silfverhjelm – Apotekerfruen anbragte dette sit Frøkennavn under Mogensen paa sine Kort – kunde s'gu nok blive færdig med at sy sin Smule Skørter i Haanden.

– Men der er jo dem, sagde Fru Brandt, bydende et Fad frem: som gerne vil være blandt de første til at ha'e en Ting.

– Og naar man saa, sagde Fru Lund, ikke har andet at tænke paa, saa er det jo rimeligt.

Fru Lund, der altid talte i en Tone, ligesom hun tyssede paa nogen, gik over til at tale om Prisen paa Smørret:

– Nu var Levy igen gaaet fire Skilling ned.

Fru Brandt forstod det ikke, for hun havde hele Tiden holdt Prisen.

– Ja, sagde Fru Lund og rystede paa Hovedet, hvor hun i Nakken havde fire smaa Krøller, som var ombunden med et Fløjlsbaand: men det kommer vel af, at det hjemme hos os ikke altid arter sig ligedan ... Gud véd, hvordan det gaar til.

– Saa ta'er vi os en Snaps, Skovrider, sagde Brandt, der sad og saá, saa paa den ene og saa paa den anden: Har Barnet noget?

Ida smurte selv med en Kniv uden Egg: Man maa vænne Børn, sagde Moderen: de har godt af det.

– Skaal, Forvalter, sagde Skovrideren, og de talte om, naar Konferensraaden kunde ventes. Det blev næppe før om et Par Maaneder, i Slutningen af Juni.

– Naar det kønne er af Skoven, sagde Skovrideren.

Efter Bordet skulde Ida i Seng. Faderen tog hende op paa sit Knæ, da hun sagde Godnat, og lod hende ride.

– Du støder s'gu Peber med Barnet, sagde Skovrideren og lo, og Ida sagde Godnat til de andre, en efter en.

Skovriderens gik Klokken ti.

– Har Du Armen, sagde Lund, for mørkt er det.

– Madam Brandt er s'gu lidt stikken alligevel, sagde han: hun kan s'gu ikke glemme, En har kendt hende som Husjomfru ... og de Ting.

– Men de er dog hjælpsomme, Lund, sagde hun.

Til det svarede Skovrideren ingenting. Men hun fylder jo godt for en Bordende, sagde han kun.

– Og hvor er der sirligt, sagde Fruen. Det var altid hendes dybe Undren, naar hun var hos Fremmede.

Lunds gik hjemad.

Men Fru Brandt var rundt at lukke for sine Sølvsager.

... Ida havde Barneselskab, som skulde være nu, før Konferensraaden kom.

Børnene drak Chokolade paa Højen, der stødte op til Herskabets Have.

Smaapigerne sad, stivede, paa Rad. Kroens to sad ved Enden af Bordet i skotsktærnede Vinterkjoler og med Ørenringe, mens de alle drak og spiste.

Fru Brandt, der gik omkring, i hvidt Sjal, og skænkede, sagde:

– Ingeborg har vist ingenting?

Ingeborg var Herredsfogedens Eneste og havde filerede Halvhandsker med graa Sløjfer.

Man hørte ikke et Kny.

Ida, der var den mindste af dem alle, gik rundt og viste sine Dukker frem til dem, der var færdige; mens Skovriderens to yngste, Edvard og Karl Johan, der havde sprukne Hænder, (Gud véd, hvordan det gaar til, sagde Fru Lund: men alt Snavs falder i de Drenges Hænder) slog frem mod Kagefadene med et pludseligt Tag, som om de rapsede, hvad de nød.

– Sofie, sagde Fru Brandt, der saá ned over det stille Bord: der er ikke noget dernede; som gjaldt det kun om at fylde i dem.

– Nej, Tak, sagde Ingeborg, hvem Fru Brandt bød igen: vi spiser til Middag saa sent.

Kroens to havde vendt Overkopperne.

Brandt kom frem nedenfor Højen, hans Benklæder kom saa let ind i Skoene bagtil, naar han gik:

– Naa, naa, her er Selskabet, sagde han og kom op: Har I faaet no'et? sagde han. Naa, naa, han gik rundt og kneb dem i Kinderne og nævnte forlegent deres Navne, for han vidste ikke andet at sige, mens Smaapigerne skubbede sig og saá ned i deres Skørter.

– Men saa skulde I lege, sagde han.

– Saa skulde de lege, gentog han til Konen.

– Men der er maaske nogle af Børnene, der vil ha'e mere, svarede Fru Brandt.

– Nej, sagde den ældste fra Kroen kort, bag Overkoppen, afgørende det for alle.

– Men saa skal I lege, blev Faderen ved i samme Tone, han vidste ikke, hvad de skulde lege.

– Vi kunde kaste med Lommetørklæde, sagde Ingeborg fra Herredsfogeden, mens Smaapigerne blev siddende rødhovedede og stille.

– Ja, ja, men Børn maa støje, sagde Brandt, Børn maa støje, de maa røre sig. Og paa én Gang sagde han, helt forpint:

– Jeg henter Schrøder, min Ven, og gik.

Skovriderens to mumlede no'et om, at det med Lommetørklæde forstod de ikke, og de stillede sig op og mulede henne ved et Træ.

– Ja, vil Du begynde, sagde Ida, der hang paa Kanten af en Bænk ved Siden af Ingeborg og hun rakte hende et Lommetørklæde, som var alt for lille til at kastes.

Brandt løb gennem Haven, ind gennem Herskabets Laage. Oppe i Hovedbygningen stod alle Døre paa vid Gab og der lugtede af stivede Gardiner og Renlighed.

Frøken Schrøder stod midt i Salen paa en Stige, i de bare Strømper: hun holdt af, i en travl Vending, at kaste Skoene:

– Beva'rs, Godsforvalter, De vil hente mig, raabte hun og lod Armene falde.

– Ja, lille Schrøder, De maa over ... det kommer ikke i Gang, sagde Brandt, der skød Brillerne op og ned: man véd jo ikke, hvorledes de Børn skal mores. Han rykkede op i begge sine Benklæder:

– Jeg tror, der er halvtreds, sagde han.

– Jøsses, ja, og Schrøder tog sig til Haaret: men her ligger jeg midt i det.

Schrøder saá sig rundt, der laa Gardiner paa alle Stole: Og imorgen har vi dem, sagde hun. Hun kom ned af Stigen og fik Skoene paa sig med et Klask: Det er grueligt med den Varme om Benene, sagde hun.

Schrøder havde det med Varme allevegne, og fra den første Junidag var hun evig paa Vej gennem Haven med et Lagen; hun badede i Dammen: Der er ingenting paa Jorden som Vand, sagde hun.

– Naa, i Guds Navn, hun saá til Gardinerne: saa hænger vi op inat.

Nede paa Højen var de begyndt at trille med Laag.

– Vor Herre bevares, sagde Schrøder og saá ud over Gruppen: hvad er dette for en Altergang? Her maa vi ha' Benene rørt.

Hun fik Børnene op i Rækker og de begyndte at marchere. Ida tog hende i Haanden og, da de var gaaet et lille Stykke, kom Herredsfogedens Ingeborg og tog Schrøders anden Haand:

– Se, sagde Foged-Barnet til Schrøder, jeg har Broncesko.

Men Skovriderens Dreng gik og klaskede Kroens Pigebarn bagi, for de kom sidst.

Lidt efter legede de Enke nede ved Dammen. Brandt var fulgt med og af lutter Glæde stod han Børnene i Vejen, hvor de saa skulde løbe:

– Nu ka' man da høre dem, sagde han.

– Ja, sagde Schrøder og skød til sine Ærmer: men jeg har tolv Fag at hænge op.

Fru Brandt og Sofie gik, lige ranke, med Fadene med Smørrebrød, gennem Haven op paa Højen for at dække.

Ida var saa lykkelig. Hun løb to Gange hen og kyssede Schrøder paa Haanden, uden at sige et Ord ...

"Herskabet" skulde i Skoven paa to Vogne og var svunget ud af Indkørselen, mens Konferensraaden sad midt i Ungpigevoغن som en Bisp. Fru Brandt gik over til Hovedbygningen med Stedets Avis.

Schrøder stod i Fadeburet, hvor hun havde pakket Madkurvene.

– Pyh, jeg har ikke et Stykke under, sagde hun og slog sig fortil, paa den Sirtses: Og nu kan man begynde at rydde op i Gæsteværelserne.

Hun løb ud gennem Køkkenet, hvor tre tilbundne Husmandskoner passede Folkenadveren, og over Gangen ind i Gæsteværelserne.

– Naa, sagde Schrøder, her flyder det.

Alle Dørene mellem Kamrene stod aabne og Kufferterne havde ingen lukket. Kjoler og Skørter laa der og hang der. Schrøder snakkede, mens hun hængte op og flyttede.

Fru Brandt sagde ikke noget, men gik rundt og løftede Nederdelene op, saa hun kunde dømme om Stofferne:

– Ja, de kan, sagde hun.

– Naa, sagde Schrøder og vendte sig; hun var iforvejen: med Undertøjet er det nu ikke altid saa stort hos de Københavnerne ... Det kan man se paa saa tit her maa vaskes.

Fru Brandt svarede ikke og talte ikke, (det var til ingen Tid Fru Brandts Art at spørge, hun brugte kun sine graa Øjne), mens Schrøder løb foran og regerede og snakkede:

– Ja, Gud véd, hvad det kan bli'e til med Frøken With og Falkenstjerne ... Men de passer, véd De hvad, lange Mandfolk med smaa Koner – det slaar altid til....

– Og hun er en nydelig Pige, sagde Schrøder.

Hun slog en Kuffert til og sprang i Tankegangen:

– Frøken Adlerberg, sagde hun, har et Liv, véd De, det var nydeligt at ha'e ved en Lejlighed. Naar man kunde la'e Jomfru Jensen komme et lille Løb herop fra Bræstrup en Middagsstund....

Jomfru Jensen var Syjomfruen i Bræstrup og hun tog undertiden et Mønster i Gæstekamrene om Sommeren.

– Det er "Garibaldi", forklarede Schrøder, der gik ind i det inderste Værelse, hvor to strænge Kufferter stod lukkede med Laas og Kjolerne hang paa Knagerne, indvundne i Tyl.

– Det er Fru v. Eichbaums, sagde hun.

– Frøken, Frøken, raabte Ida udenfor Vinduet.

– Dér er Barnet, sagde Schrøder og strakte sig frem og løftede "Spirrevippen" ind, før hun løste et langt og bredt sort Moirésløb ud af et Tyl, helt frem i Stuen.

– Det er hendes Slæbkjole, hva'? Den er foret.

Mens Ida stod og stirrede op i det meget Silke, lo Schrøder og holdt Skørtet ud over hende som en Kaabe; men Fru Brandt følte ind paa Foret:

– Foret er af gammelt, sagde hun.

– Ja, sagde Schrøder, men véd De hva', det er dog storartet, hvad de faar ud af 'et.

Det var altid Schrøders Undren overfor Københavnerne.

– Og saa gaar vi, sagde hun.

Da de kom til det sidste Vindu, satte hun med et Tag Ida ud paa Græsgangen igen:

– For ellers vokser Du ikke, sagde hun og lo: Og saa skal der tælles til Vask.

– Ja, jeg kan vel ikke være til nogen Tjeneste, sagde Fru Brandt, der allerede stod i Gangdøren.

– Aa nej, sagde Schrøder, man maa selv gaa og stampe i 'et.

Hun blev staaende et Øjeblik paa Trappetrinnet og saå efter Fru Brandts Ryg, mens Fruen gik hen over Pladsen:

– Jeg tror, det bli'er Torden, sagde hun saa og pustede: Gud give, det vilde.

De tre Husmandskoner gik stille inde i Køkkenet. De var paa sorte Uldsokker, skønt der var Stengulv.

Ovre hos Brandts var Madam Madsen kommen fra Skolen. De omgikkes ellers aldrig saameget i Sommertiden:

– Man véd jo det, sagde Madam Madsen til Madam Ludvigsen, at man paa "Gaarden" er god nok om Vinteren.

Godsforvalteren gik urolig ud og ind, han fik altid Mindelser i Knæene, mod Torden. Og det trak ogsaa svært op med Skyer nede over Bræstrup.

Madam Madsen havde saamæn ogsaa, sagde hun, allerede sat Tykmælk hen, for Madsen varede mod Torden det første, han stod op om Morgen. Han følte det jo i Hugget.

Madsen havde faaet et Sabelhug i første slesvigske Krig og var Formand for Vaabenbrødreafdelingen.

– Schrøder stod om Aftenen helt nede ved Vejen for at se efter Vognene; for det lignede allerede nede bag Bræstrup, og Fru von Eichbaum var altid saa ræd ved at køre og nu endda, der kom Uvejrt til....

Godsforvalterens Piger løb hende hujende forbi med Lagener fra Blegen, og inde i Avlsgaarden hørte hun Forvalteren, der raabte, at Lugerne skulde lukkes – da begge Vognene kom, alt hvad Tøjlerne kunde holde, nede paa Vejen. Konferensraaden sad i Kalechen hos Fru von Eichbaum.

Pigerne i Hovedbygningen slog Vinduerne i, og Konferensraaden begyndte at raabe straks nede ved Indkørslen:

– Er der lukket? er der lukket? mens Forvalteren kom løbende ud af Avlsgaarden i en stor Kappe.

Gæsterne, der var angst og stivlemmede, kom af nede ved Trappen. Fru von Eichbaum var hvid som et Lagen og gik ind i sin Stue og tændte Lys bag nedrullede Gardiner. Hun var altid angst, "naar Elementerne rasede".

Konferensraaden, der gik gennem Stuerne for at se, om Krogene var paa, raabte, de skulde blive samlede; og Schrøder løb gennem Regnen over til Godsforvalterens, der kom tilbage med hende. Ida trimlede afsted med Hovedet stikkende ud af en lang Kaabe, og Madam Madsen var med, for hun havde ikke turdet gaa hjem.

– I Hus, i Hus, raabte Schrøder, som havde Karl Eichbaum paa Skødet.

Men Frøken Rosenfeld havde taget en Badehætte paa og stod midt paa Plænen og fangede Regnen i Hænderne.

– Gaa i Hus, raabte Konferensraaden til hende, og leende, med bøjet Ryg, løb hun ind under Glastaget.

– Her, sagde Frøken Adlerberg og fangede hende. De sad eller stod alle paa Havetrappen nu og saá gennem Regnen ud mod de lydløse Lyn.

– Her, sagde Frøken Adlerberg og tvang Frøken Rosenfeld ned paa en Plaid.

De talte alle halvsagte, seende frem mod Himlen, der blev mørkere, fortællende om Uvejrt og Lynnedslag.

– Ja, sagde Forvalteren med sin træge Stemme: da Aggersøgaard brændte. Konferensraaden husker, det var en tung Time, før vi fik Kre'turet ud....

Forvalteren tav lidt, der kom et Lyn, stærkere end de andre:

– Men begge Baronens Køreheste, sagde han igen, de sled sig fra os ... det var skammeligen.

– Ja, sagde Konferensraaden, som stod ved Siden af Brandt, her stod vi to, da den gamle Flagstang fik sit....

– Ja, Hr. Konferensraad.

Og Konferensraaden sagde igen, med den samme Stemme:

– Det var det Aar, da min salig Kone døde.

Madam Madsen nikkede: hun huskede det.

Lynene blev klarere og fler: i deres Lys så de Kvæget ude over Markerne og Husene i Bræstrup. Alle tav med Undtagelse af Frøken Adlerberg, der hviskede til Hr. Feddersen i Ministeriet:

– Hjemme paa Landstedet ruller vi Gardinerne ned, tænder Kronerne og danser, sagde hun og havde lavet en Vifte af sin Havehat.

Regnen blev voldsommere og lød som Trommeslag paa Taget, mens Popperne ved Indkørselen svajede ud, bøje sig som skulde de knækkes.

– Dér er det, sagde Forvalteren stille: det første Drøn gød sig op imod dem.

Frøken With greb Løjtnant Falkenstjerne, der havde sat sig paa Trinnet ved hendes Fødder, i Skuldren:

– Hør. Og hun sagde med en spæd og lille Stemme:

– Hjemme gaar Mo'r og jeg altid ned i Kælderen.

Der kom igen et Lyn, og Schrøder talte halvhøjt, til Braget kom.

– Det er over Ringsgaard, sagde Konferensraaden, der kendte hver Plet og hver Afstand i Egnen.

– Ja, Hr. Konferensraad.

De fik ikke talt ud, før det lynede igen. Glimtene kom fra to Sider, som brudte, lysende Straaler, og de så Sletten, hvor Kvæget flygtede i store Kredse, og hele Himlen, hvor de sortrandede Skyer ligesom Stridsvogne rullede op imod dem.

Ingen talte mer; kun Frøken Rosenfeld, der sad med opmærksomt fremstrakt Hoved, hviskede stille:

– Hvor det er dejligt, hvor det er dejligt ...

Mens Madam Madsen uafladelig sad og bevægede Læberne og Ida havde boret sit Hoved ind under Moderens Arm, og det lynede igen.

De så en Rytter sætte ind ad Avlsporten og en Mand i Kappe kom løbende over Pladsen. Det var Skovrideren, der kom fra "Fruens Skov" og ikke turde ride videre for Dyret....

Tordenen tog hans Stemme, og det var saa mørkt, at man knap så hans Ansigt, mens han sagde:

– Det brænder Vesten for Bræstrup – det var en svær Flamme....

– Var det hos Christen Nielsen? sagde Konferensraaden. Og de sagde halvhøjt nogle Ord om, hvor højt han havde assureret.

– Det er dog ikke hyggeligt, hviskede Frøken Adlerberg til Kandidaten og havde foldet Hænderne om sin Havehat.

Men Schrøder slap Karl von Eichbaum, Drengen, og løb pludselig ind til Fru von Eichbaums Dør. Gennem Nøglehullet så hun hende sidde ubevægelig og bleg foran sine Lys.

Frøken With havde ikke sluppet Falkenstjernes Skuldre og han mærkede hendes Haand iskold ved Siden af sin Kind. Naar Lynene kom, så han hendes Ansigt, lighvidt, og hendes Øjne, der så ud, som var de grønne.

– Frøken With, Frøken With, sagde han.

Der kom et nyt Lyn og et nyt Brag, som blev et uhyre Jernlegeme slynget til Jorden ved deres Fødder:

– Nu gaar der vel igen en Eg, sagde Skovrideren, der uafladelig sad og tænkte paa sine Skove.

Ingen talte og ingen vilde kunnet høre. Naar Drønet døde hen et Minut, hørte de Kvæget, der brølte paa Marken, og Faarene, der brægede klagende.

– Det er hos Christen Nielsen, sagde Brandt. Et Nu så de Brandskæret, bag Laderne, i Mørket.

– Pas Avlsgaarden, sagde Konferensraaden til Forvalteren.

Et Lyn brød frem som et hvidlysende Vridbor foran deres Øjne, og Forvalteren løb og slog ud med begge Arme som en Mand, der blændes, og løb igen, mens Braget lød, et Brag som af tusinde Ting, der søndres og knuses; mens Ida, der rev sig løs fra sin Moder og sanseløs styrtede sig hen mod sin Fader, med en alt gennemskærende Stemme skreg:

– Fa'r, Fa'r; og hun gemte sig ind ved hans Ben.

Falkenstjerne havde taget Frøken Withs Hænder: Frøken Emmy, sagde han, det var første Gang, han nævnte hende ved Fornavn.

– Frøken Emmy.

– Ja, ja, hviskede hun og vidste ikke, hvad hun svarede, mens han beholdt hendes Hænder.

Der var ganske stille nogle Øjeblikke, og man hørte kun Regnens tunge Fald.

Saa sagde Frøken Rosenfeld til Kandidat Feddersen, til hvem hun ellers næsten aldrig talte, med en sagte, ligesom ærbødig Stemme, og tog sig langsomt hen over Panden:

– Hvor det dog var skønt.

De sad alle tavse, som om de endnu ventede. Men Lynene blev blegere over Markerne og Drønene døde hen. Det var som en kvægende Kølighed slog op af al Jorden, og Regnen stilnede. Saa saå de, vest paa Himlen, Stjernerne igen. Madam Madsen sad og fortalte Kandidaten om Madsens Hug og Konferensraaden og Skovrideren gik ned ad Vejen for at se efter Branden hos Christen Nielsens.

Regnen var mild og lind. De hørte dens Fald mod Taget som en sagte Rislen, og dens Draaber fyldte Natten som med et lysende Støv.

Saa begyndte Frøken Rosenfeld, der sad med Hovedet i sine Hænder, at synge sagte.

Falkenstjerne sad endnu med Frøken Withs Hænder i sine:

– Syng med, sagde Frøken Rosenfeld og vendte Hovedet om imod dem. Og halvsagte, næsten nynnende, sang de unge Piger:

Flyv Fugl, flyv over Furesøens Vove, snart kommer Natten saa sort. Alt ligger Sol bag de dæmrende Skove, Dagen har listet sig bort. Flyv Du kun hjem til din elskede Mage, til de gulnæbbede Smaa; og naar imorgen Du kommer tilbage, sig mig saå alt, hvad Du saå.

– Se, sagde Brandt. Ida var falden i Søvn i hans Arm, med Hovedet ind mod hans Skulder:

– Se Barnet, hviskede han og bøjede sig ned mod Frøken With. Han saå saa lykkelig ud, mens de sang igen og Skovrideren faldt ind med, nede fra Indkørselen med sin dæmpede Bas:

Flyv Fugl, flyv over Furesøens Bølge, stræk dine Vinger nu vel. Ser Du to Elskende, dem skal Du følge, dybt skal Du spejde deres Sjæl. Er jeg en Sanger, saa maa jeg og vide Kærligheds jublende Lyst. Alt, hvad et Hjerte kan føle og lide, burde jo tolke min Røst.

Sangen døde hen.

Ude i Natten var Regnen ophørt, og de gik alle ned ad Trinnene (Falkenstjerne og Frøken With gik ved Siden af hinanden) og stod og aandede langt ud i den svale Luft.

Saa kom Schrøder med en vældig Bakke. De maatte sandelig ha'e noget, sagde hun, ovenpaa den Forskrækkelse.

Men de blev ved at gaa ude i Gangene en Tid. Saa blev der lét og skreget nede paa Vejen. Det var Konferensraaden, der havde taget et Kys hos Frøken Adlerberg.

Lidt efter skiltes de.

Brandt bar stadig Ida. Han listede paa de lange Ben for ikke at vække Barnet.

Da alle var til Ro, gik Frøken Rosenfeld ud ad sin Dør og sagte op ad Trappen. Hun aabnede et Vindu i Gavlen og satte sig i Karmen med Hænderne om sine Knæ.

Dér saå hun Dagen bryde frem.

– Det var den nittende August, og hele "Ludvigsbakke" var i Bevægelse. Det var Konferensraadens Fødselsdag imorgen og han fyldte halvfjerds.

Schrøder lagde Vandkringler og bagte. Hun stod i én Damp. Køkkendøren, havde hun laaset af med en vældig rusten gammel Nøgle:

– Idag ka' vi ikke ha' Køkkenskrivere, sagde hun.

Nøglen hang i Lommen paa den Sirtses og slaskede hende om Benene.

De unge Piger bandt Guirlander i en Krog af Lunden og løb forbi Godsforvalterens Høj med Klædekurve med Grønt. Fru Brandt, der lignede en Skildvagt med Geværet i Hvil, sad paa Højen med Ida, indtil Frøken Rosenfeld gik op ad Højskrænten og løftede Ida ud over Stakittet:

– Hende ta'er vi med os, Fru Brandt, sagde hun.

Nede i Lunden lo og snakkede de, saa man hørte dem langt bort, mens de surrede Egeløv og Asters om Klædesnorene.

Frøken Adlerberg bandt med Handsker paa:

"For det frygtelige Stads snærer Ens Fingre, sagde hun og trak hvert tiende Minut Handskerne af for at vise Feddersen, om hun ikke fik røde Mærker.

Ida gik rundt og bukkede sig og samlede alle de glemte Asters op fra Jorden og lagde dem i Skødet paa Frøken Rosenfeld.

– Tak, lille Ven, sagde Frøken Rosenfeld.

Apotekerfruen, der var fuld af Garneringer og sad ved Siden af Frøken Adlerberg, sagde:

– Ja, det er frygteligt med Hænderne. Franz (det var Apotekeren) taaler heller aldrig, at jeg rører mig for mine Hænder.

– Det gaar bort med lidt Glycerin, sagde Frøken Rosenfeld:

– Tak, min Ven.

Det var Ida, som blev ved at samle Blomster med altfor korte Stilke.

Brandt kom til, han gik til og fra, med alle ti Fingre ravnsorte af Krudt: han lavede Rakter og farvede Lys nede i Kontoret.

– Jo, sidste Aar, sagde han, var de rigtig gode – de gik alle af undtagen én. Men da Etatsraaden blev Konferensraad, havde Eriksen, min Fuldmægtig, lavet en Sol ... det var kønt.

Brandt stod foran Frøken Rosenfeld:

– Naa, De har Barnet, sagde han og smilte og klappede Ida henover Haaret med de sorte Fingre.

– Men De skulde passe paa Deres Hoste, Hr. Godsforvalter, sagde Frøken Rosenfeld.

Brandt gik og hostede slemt paa det sidste.

– Puh, de unge Piger pustede og rystede deres Skørter:

– Hvor mange Alen har vi nu!

Og den ene sang Guirlanden som et Sjippetov, mens den anden tog fat og begyndte at synge:

I Skov, hvor Bøssen knalder, hvor Jægerhornet gjalder og Hundekoblet gøer. Hvor Fugl med knækket Vinge og Dyr med saaret Bringe forbløder sig og dør —

Halloh, Halloh, Halloh, Halloh, hvor Hundekoblet gøer.

Oppe paa Højen hos Fru Brandt var Skovriderens komne.

Fru Lund var gaaet herop: hun maatte dog give en Buket.

– Og mine Roser, sagde hun: Gud véd, hvordan det gaar til – jeg synes dog, de stod saa godt, og der bli'er ikke andet end Knopper af dem ... Og de paa Kirkegaarden, som staar saa rigt, dem vilde jeg dog nødig bruge i saadan en Anledning ...

Fru Lund kunde saa godt faa, hvad Fru Brandt havde. Men det var jo ikke meget.

– Aa, Gud, sagde Fru Lund ganske lettet: Konferensraaden ser nok mest paa Viljen.

Skovrideren slog Benene mod hinanden og sagde:

– Ja, jeg er en sober Mand, Mo'r, men den tyvende bli'er jeg fuld.

– Ja, ja, Lund, sagde Fruen: naar Du blot ikke vil holde Taler.

Madam Madsen arriverede nede i Stikkelsbærgangen. Hun vidste ikke, hvad hun skulde gribe til: Madsens høje Hat maatte stryges, og hun vidste ikke sine levende Raad for et Jern ...

– Da er det s'gu galt, sagde Skovrideren: Madsen, der repræsenterer Krigsmagten.

Vaabenbrødrene skulde rykke op Klokken tolv.

De unge Piger kom fra Lunden i en stor Flok, og Apotekerens Frue hilste op til Højen bag en hvid Parasol. Ida tog alle i Haanden, før hun gik op.

Madam Madsen vilde gaa lidt ned over Engene, som stødte op til Lunden, og Skovriderens slog Følge. De gik ind over Stenten og saå paa Kransene og Guirlanderne, der laa paa Jorden.

– Det er rigtig kønt, det er rigtig kønt, sagde Fru Lund, der sad paa en Bænk, hun vilde altid gerne sidde.

Men Madam Madsen, som gik rundt og tog Maal af hver enkelt Del, sagde:

– Ved salig Konferensraadindens Begravelse havde vi to hundrede Alen ...

... Klokken elve gik Konferensraaden rundt med et Lys og lukkede alle Døre. Det var Husets Skik. Han havde Kalot paa (om Dagen havde han rød Paryk, der var ganske ligesom Godsforvalterens) og tog i hver Laas.

De unge Piger, der var gemte inde i Frøken Adlerbergs Stue, sad og fniste i Halvmørket, da han gik forbi.

Saa slog Falkenstjerne paa Vinduet ude fra Haven, og det blev aabnet:

– Vi har reddet Vinen, hviskede han.

De unge Piger sprang ud, sagte og leende, én efter én, mens de holdt om deres Skørter.

– Og Lamperne? hviskede En.

– Har dem, blev der hvisket tilbage.

De listede alle, langs Huset, ganske stille, til de pludselig løb ned over Plænen som en Vind, for Hundene begyndte at gø.

– Det er Hektor, hviskede Frøken Adlerberg og greb Feddersen om Armen.

– Hys.

De naaede Træerne. Frøken Rosenfeld gik langsomt bagved alle de andre.

Nede under Bøgene brændte der fem Lamper. Dér satte de sig ved Bordet og bandt. Frøken Falkenberg sad paa Stenten lidt borte og saá ud i Natten, der laa over Engene som et stort Mørke.

– Emmy, kaldte det ganske sagte. Det var Falkenstjerne.

– Ja.

Og der var to, som, tæt til hinanden, saá ud i Mulmet.

... Om Morgenens stod Falkenstjerne og Gartneren og slog Guirlander paa Facaden og fløjtede begge to. Gamle Brandt, der havde faaet Flaget hejst, var i Lag med Vimplerne. Men klejn var han og gik og hostede.

Han blev staaende og saá ned mod Bræstrup, hvor Flagene kom op foran Gaardene; Morgenvinden tog saa friskt i de røde Duge:

– Hvor er 'et kønt, sagde han: Og saa Stakkene – ja, her er en dejlig Plet.

Han begyndte at gaa over mod Godsforvalterlængen; han vilde se at faa noget Varmt. Men da han var kommen derover, sagde han:

– Jeg tror, jeg vil lægge mig lidt. Han havde Kuldegysninger og kunde næppe staa paa sine Ben.

– Ja, Brandt, sagde Fruen, der badede Ida i et Vaskekar: Men Du maa op for at overrække Stagerne.

– Ja, Mariane, sagde Brandt, der døsede hen.

Vognene begyndte allerede at rulle frem nede gennem Indkørselen, og Sofie løb til og fra for at melde, hvem det var. Fru Brandt var i Undertøj og satte Haaret, hele Sovekamret flød af hendes hvide Skørter. Hun fik Nederdelen paa og Livet knappet, mens Brandt i sin Seng blundede og vaagnede og blundede igen.

De hørte fler og fler Vogne og mange Fodtrin paa Grusgangen.

– Dér har vi Musikken fra Horsens, raabte Sofie og satte afsted ud til Gærdet paa Sokker.

– Og dér ligger Brandt, sagde Fruen, der fik Kniplingsærmer og Hovedpynt paa i Havestuen.

Hornene lød højt og lystigt, og de hørte mange Stemmer:

– Ja, Brandt, dér har vi Vaabenbrødrene, sagde Fru Brandt, som havde Brandts Tøj paa sin Arm og som hele Tiden talte, som skulde hun ruske i ham.

– Hvor er Barnet? sagde Brandt kun.

Ida, der havde grædt, fordi Papilotterne havde siddet for stramt, kom ind i hvid Kjole.

– Nu ikke for tæt til Sengen, sagde Fru Brandt og glattede Idas Skørt; men Faderen tog Spidsen af hendes Livbaand og holdt det mellem sine Hænder:

– Ja, nu skulde jeg vel op, sagde han og blev ved at smile til Barnet, saa mat.

De blev ved at høre Fodtrin og Hornene og en Stemme, der kommanderede: det var Madsen. Saa igen Hornene. Brandt syntes, det var saa underlig langt borte:

– Der er Kammerherren, raabte Sofie; hun slog Døren op paa vid Gab, med Bomuldsforklædet i Haanden, som hun havde løst af sig i Forskrækkelsen.

– Nu har vi Amsraadet, Brandt, sagde Fruen, der var blevet ved at gaa rundt tungere og tungere i Gulvet, og hun lagde Klæderne paa en Stol.

– Ja, Mariane, sagde Brandt og satte sig op i Sengen.

Men Fru Brandt var løbet ud at tage imod: de skulde samles her.

– Ida, Ida, raabte hun.

Ida, der stadig stod et bitte Stykke fra Sengen, sagde, ligesom hun vilde vække ham:

– Fa'r, nu skal Du op.

– Ja, Barn, nu kommer jeg.

Han hørte Kammerherrens Stemme inde i Havestuen, og han kom op paa Sengekanten at sidde. Det brændte saadan i hans Side.

Saa blev Døren lukket op. Det var Skovrideren i fuld Puds:

– Hvad Satan, Brandt, sagde han, men han blev pludselig staaende: Hvordan er 'et, Du ser ud?

– Ja, sagde Brandt, jeg har det daarligt.

– Det ser jeg s'gu. Og din Kone sagde, det var det sædvanlige.

Brandt sad lidt:

– Nej, sagde han saa, og Hovedet faldt ned paa hans Bryst, jeg kan ikke gaa derover.

Skovrideren gik ud og hentede Doktoren, der kom i Kjole og med Dannebrogskorset: Hvad er det, gamle Ven, gaar De i Reden paa Festdagen, sagde han, men blev pludselig alvorlig, da han saa Brandt: Løft ham, sagde han til Skovrideren og begyndte hastigt at høre Brandt paa Bryst og Ryg.

Udenfor holdt Musikken op, og man hørte Madsens Stemme gennem Støjen:

– Nu er Madsen der med Fanen, sagde Brandt og smilte.

Doktoren blev ved at høre paa Brandts Ryg, mens Skovrideren stod ved Fodenden bøjet frem, som vilde ogsaa han lytte: Der skal Bud til Bræstrup, sagde Doktoren blot og gik ud.

Han satte sig til at skrive Recept ude i Stuen midt mellem Gæsterne, mens Fru Brandt stod hos, og Amsraadmedlemmerne talte højt i Munden paa hinanden om Dagen og om Talerne og om Festen:

– Brandt faar det jo altid saa voldsomt, sagde Fru Brandt.

Doktoren svarede ikke: inde i Sengen sagde Brandt, der var blevet ligesom noget roligere efter at have set Doktoren:

– Og hvordan skal det saa gaa iaften? Han tænkte paa Fyrværkeriet.

De hørte Amsraadmedlemmerne gaa ud gennem Haven. De var pludselig bleven ganske tavse:

– Men nu skal Ingen tænke paa mig, sagde Brandt. Det er ogsaa bedre nu.

– Ja, sagde Skovrideren.

Han gik ind i Stuen, hvor hans Kone endnu sad paa en Stol:

– Lad os gaa, sagde han sagte: vi kan jo ikke forskrække Konferensraaden.

De gik ud sammen med Doktoren, og man hørte deres Skridt dø hen paa Gangen, til der blev ganske stille. Fru Brandt gik ordnende frem og tilbage hos den Syge, sortklædt, i sin brede Silkekjole, der knitrede:

– Men man maa heller ikke give sig hen, sagde hun og tog op i Mandens Puder.

Hun blev staaende et Øjeblik foran Sengen og sagde med den samme Stemme:

– Nu skal Apotekeren overrække Stagerne.

Den Syge virrede kun med Hovedet – maaske var det en Flue – og han sagde:

– Skal I ikke over med Blomsterne ...

– Det maa vi jo, sagde Fruen.

Men Ida begyndte at græde inde i Stuen, fordi hendes Fader ikke skulde med:

– Naa, sagde Fru Brandt og tørrede hendes Ansigt; men Barnet blev ved at smaagræde hen gennem Haven.

Saa blev der fuldkommen tyst, mens Sofie sad og strikkede bag Døren. Man hørte kun Fluerne summe og Bornholmeren, der paa én Gang lød saa sejt og haardt.

Den Syge laa og flyttede sig i Sengen. Der kom saadan en Uro med Feberen....

Nu hørte han Kammerherrens Stemme – Sofie sprang i Sokker ud til Gærdet – og han løftede Hovedet lidt, som vilde han lytte: Nu talte Kammerherren for Konferensraaden.

Men Brandt kunde ingenting høre, og der var ogsaa saa mange Billeder i hans Hoved, der kom og drog forbi og gik – Billeder fra al hans Tid og fra han kom her og da Konferensraadinden levede og fra de fik Ida.

Hvor var hun spæd og rød og bittelille ... Og hun havde kendt ham, før hun kendte sin Mo'r....

Paa én Gang tog Brandt i Sengebaandet, han fik sig rejst; nu raabte de Hurra for Konferensraaden....

Saa faldt han sammen igen og blundede.

Da han slog Øjnene op, sad Frøken Rosenfeld med Ida paa Skødet ved hans Seng:

– Vi vilde over og se til Dem, Hr. Brandt, sagde Frøken Rosenfeld.

– Ja, sagde han og blev ved at se paa Ida, her ligger jeg, Frøken.

Frøken Rosenfeld satte Ida ind paa Sengekanten: Ida kan sidde her, sagde hun.

– Ja.

Den Syge blev ved at smile og flyttede sine Hænder, der brændte, hen, hvor Ida sad.

– Men krøller hun ikke sin Kjole, sagde han og lukkede Øjnene.

De hørte Uhret slaa, langsomt som den, der ikke har Hast, og Frøken Rosenfeld løsnede sagte Idas Haand af den Syges. De gik ud paa Taaspidserne, mens Ida holdt saa fast i Frøkenens Kjole, og de satte sig i Sofaen. Der var ganske tyst. Kun Uhrets haarde Dikken.

– Frøken, hviskede Ida: dør Fa'r?

– Men Barn, men Barn, sagde Frøken Rosenfeld og strøg over Haaret paa Ida, der begyndte at græde, uden Lyd.

De hørte Trin i Havegangen. Det var Fru Brandt, der kom ind foran Konferensraaden. Han bar Storkorsets store Baand og havde røde Pletter paa Kinderne.

– Men hvad hører jeg? sagde han, der talte noget højt: her er Sygdom. Og Fru Brandt, der gik iforvejen ind til Sengen, sagde, som hun vilde vække Manden (der var ligesom Vrede i hendes Stemme hele Dagen):

– Brandt, det er Konferensraaden.

Frøken Rosenfeld hørte Konferensraaden sige, i sin Festtone:

– Kære Brandt ... Men saa sænkede han pludselig Stemmen; han sad paa en Stol, rykket lidt ud fra Sengen, ubestemt urolig som alle gamle Folk ved Sygdom:

– Men hvad er dog det ... men hvad er dog det ...

– Ja ... nu har vel Apotekeren overrakt Stagerne, sagde Brandt og søgte at tage hans Haand.

Ida var stille listet ud. Frøken Rosenfeld gik mellem Ribsbuskene og kaldte halvsagte paa hende, men ingen svarede. Saa fandt hun hende paa en Træbænk lige udenfor Sovekammervinduet, sammenkrøben og stille, ligesom en lille Hund. Og Frøken Rosenfeld satte sig ved Siden af hende, næsten i samme Stilling.

De hørte Konferensraaden, der vendte tilbage gennem Haven, og Fru Brandt, der gik inde i Sygeværrelset. Nu satte hun sig, ved Fodenden af Sengen, med de brede Kappebaand frem over Brystet, som vilde hun spærre.

Der lød nogle sagte Trin inde i Dagligstuen, og Fru Brandt stod op. Det var Fru Lund, der kom listende og standsede ved hvert Skridt.

Hun blev staaende igen og tog Fru Brandt om Hofterne:

– Vi synes, det er saa slemt, Lund og jeg, sagde hun.

Og da Fru Brandt ikke sagde noget, blev hun ved: Kunde vi dog ikke hjælpe med noget?

– Tak, sagde Fru Brandt, der stadig tænkte paa Frøken Rosenfeld, som hun havde siddet før hende i Sofaen: vi kommer vel over det selv.

Fru Lund kom saa underlig hurtigt ud og hen ad Havegangen, hvor Skovrideren stod og ventede.

– Saá Du ham, spurgte han.

– Nej, svarede hun blot, hun havde den stille Graad i Halsen. Og Lund sagde (de to forstod altid hinanden uden at have talt):

– Ja, hun er en Stivnakke. Han følte noget som en Lyst til at slaa med knyttede Hænder.

Fru Lund havde Lommetørklædet fremme:

– Aa, Lund, sagde hun: det er vel kun hendes Væsen.

Fru Brandt var blevet staaende i Dagligstuen. Fast lukkede hun alle Vinduer og gik atter ind paa sin Vagt.

Det var blevet Aften, og der var mørkt i Sygestuen, hvor der brændte en lille Lampe og Doktoren kom og gik; det skinnede saa rødt paa Gardinerne.

– Det er saa lyst, sagde den Syge og drejede Hovedet.

– Det er Faklerne, sagde Doktoren.

– Ja, det er kønt, sagde Brandt.

Skovrideren sad udenfor paa Bænken. Han var ikke blevet fuld den tyvende August:

– Hvordan er 'et? sagde han.

– Det er skidt, sagde Doktoren.

Da de kom hen i Alléen, mødte de Frøken Adlerberg med Hr. Feddersen fra Udenrigsministeriet.

– Vi spadserer, sagde Frøken Adlerberg, – der var noget mørkt i den Allé – : hvordan har han det?

Doktoren trak paa Skuldrene.

– Det er dog fatalt, sagde Feddersen: for Konferensraadens Skyld. Det føles jo dog paa en vis Maade over hele Huset.

Inde i Sygeværelset var det stille, og man hørte kun Lyden af Fru Brandts Pinde, regelmæssigt som Uhrets Dikken, og nu og da Musikken derovrefra, hvor de dansede.

Saa kaldte Brandt:

– Mariane, sagde han, og han tog hendes Haand:

– Det er Synd for Dig....

Men det var, som Fruens Haand med de mange Ringe havde tynget hans, og han løsnede den, mens han lukkede Øjnene.

– Det er jo Sygdoms Gang, sagde Fru Brandt og glattede Lagenet; Brandt laa stadig og tog i det med sine magre Fingre.

– Men jeg vilde gerne tale med Løjtnanten, sagde han.

– Ja, ja, sagde Fruen, der følte ned om hans Ben, som var kolde op over Knæene. Hun blev længe staaende og saa ubevægelig paa den gamle Mand, hvis Krop tegnede sig saa tyndt under Tæpperne, før hun satte sig igen:

– Nu skulde hun altsaa til at sidde Enke.

... Løjtnanten løb rundt nede paa Haveplænen; han var ifærd med Raketterne. De skulde brændes af, nu, naar der var danset. Musikken standsede, og Falkenstjerne raabte op til Forvalteren, der stod ved et Vindu: den første Raket gik af som en mager lille Straale, der spaltede sig i to.

Gæsterne stod ved de aabne Vinduer, mens Raketterne hvislede tynde op i Luften og Herrerne fra Horsens, der røg Cigarer med Hænderne i deres Bukselommer, udstødte lange "Aah – Aa-h", mens en lille Dame, der var kortbenet og havde bundet et Lommetørklæde om sin bare Hals for Træk, sagde:

– Gud, at vi skulde holde op at danse for den lille Straale.

Ved det øverste Vindu havde Frøken Rosenfeld løftet Ida op i Armen. Ida holdt sig hos hende hele Dagen, uden at tale, kun følgende hende, med kolde Hænder, som en krank lille Skygge:

– Se dog, se, sagde hun.

Der gik en Raket op igen, da Feddersen kom forbi med Frøken Adlerberg:

– De gaar ikke højt, sagde han.

Og Frøken Adlerberg, der lo, mens hun gik med sit Slæb over Armen, sagde:

– De er fra Landet.

Frøken Rosenfeld vendte sig rask med Ida, og hun hørte Kammerherren, der sagde hende ved sit Vindu:

– Det er nydeligt, virkelig nydeligt ... og han tilføjede, seende ud i Luften:

– Og han var en saa fortræffelig Mand.

Frøken Rosenfeld gik med Ida over Pladsen, da hun pludselig følte Taarer paa sin Haand:

– Men hvorfor græder Du? spurgte hun.

Barnet svarede hende ikke.

Skovrideren stod med sin Kone oppe i Dansesalen i Krogen ved det nederste Vindu; Raketterne steg stadig op i Natten, for der var mange, men smaa var de:

– Herregud, Mo'r, sagde Lund: hvor er 'et dog sørgeligt.

Ganske sagte kom Frøken Rosenfeld med Ida ind i den Syges Stue, hvor Fru Brandt sad bred paa den samme Plads.

– Vi vilde sige Godnat, hviskede hun.

Og mens Fru Brandt rejste sig, bøjede hun Ida ned over hendes Fader (Ida havde i sine Øjne det samme Udtryk som et ganske lille Barn, der er sygt). Brandt slog Øjnene op:

– Er det Barnet? sagde han: Saa hun Fyrværkeriet?

* * * * *

Ida laa hos Frøken Rosenfeld om Natten. Frøkenen sad ved sit Vindu, Gæsterne var borte, og Natten var mørk. Saa jog en Vogn ud af Godsforvalterporten ned over Vejen, gennem Mulmet, som en Skygge.

Alle Hunde fo'r halsende op ...

Da de kom ned om Morgen, gik Konferensraaden hen til Klaveret og lukkede det stille, mens han tog Nøglen til sig.

Gamle Brandt var død.

Alle Gæsterne spredtes, langt ud i Skoven og Haven. Frøken Rosenfeld sad ene med Ida paa sit Skød.

Ovre i Godsforvalterboligen gik Fru Brandt og tog mange Lagener frem af sine dybe Skabe.

* * * * *

Fru Brandt sad i sin Dagligstue, kulsort og mægtig, og ventede paa Vognen med Fru Reck, den nysudnævnte Godsforvalters Frue, som skulde se sit fremtidige Hus. De broderede Tæpper var fremme paa alle Gulve, og om Brandts Portræt var der hængt Immortelkrans. Ida var ovre hos Schrøder.

Saa slog Sofie Døren ud til Gangen op:

– Dér er hun, sagde hun; det lød som et "Vagt i Gevær", og hun blev staaende, lang og sort, bag sin Madmoder, der aabnede Yderdøren:

– Ja, jeg er Fru Reck. sagde en forvirret Dame, der var lille og slank og holdt Slæbet af sin graa Kjole i sin Haand.

– Velkommen, svarte Fru Brandt og rakte langsomt Haanden frem. Hun havde altid bevaret et Bondepige Haandtryk, der bare "rørte". Nu var Haanden iskold.

– Hjælp Fruen, sagde hun til Sofie.

Sofie tog Kaaben af Fru Reck med sine knoglede Hænder.

De kom ind i Stuerne:

– Aa, hvor er de store, brast det ud af Fru Reck. Hun blev rød i det samme: Hun var blevet staaende, et Nu, ganske forskrækket foran de lange, landlige Gulve.

– Ja, Boligen er rummelig, sagde Fru Brandt og bød Fru Reck til Sæde ligeover for sig. Fru Reck vidste ikke selv, at hun førte Lommetørklædet to Gange op til Panden, mens Fru Brandt sagde noget om Kulden og om at køre.

– Ja, sagde Fru Reck: det var lidt koldt paa Vognen.

Hun troede nok, hun ogsaa havde sagt noget om Hr. Brandt og at det sandelig ikke vilde være let for Reck (hun var ganske varm og hun tænkte jo etsteds i sit Hoved ogsaa paa Gulvene):

– Nej, det vil sandelig ikke være let, sagde hun endnu en Gang og hørte Fru Brandt sige:

– Ja, Brandt og jeg er jo barnefødt paa Stedet.

Fru Reck ventede et Øjeblik:

– Ja, sagde hun saa: Reck og jeg, vi er jo Byfolk.

Fru Brandt havde utvivlsomt set det, men hun sagde kun og rejste sig:

– Hvis Fruen nu vil nyde noget.

Og de gik ind i Spisestuen.

Fru Reck troede aldrig, hun havde set saa megen Mad, og hun blev ved at spise og spise, ligesom hun ikke turde andet, mens Fru Brandt bød og bød, uden selv at spise – som barrikaderet bag al sin egen Mad.

Hun talte om Byggegælden; vi har jo maattet bære den, sagde hun, mens hun blev ved at byde, med samme kolde og tørre Stemme og Øjnene ufravigelig fæstede paa Fru Reck, som havde hun Lyst til at kvæle Gæsten i al sin Mad.

– Ja, sagde Fru Reck, her er jo gjort saa meget ... véd vi....

Fru Brandt svarede:

– Her var Stengulve, da vi kom.

Fru Reck tænkte, der kunde gerne være Stengulve endnu.

Efter Bordet gik de rundt i Huset, Fru Brandt forrest, aabnende, lukkende, visende alt fra Stue til Stue, fra Rum til Rum.

Fru Reck, der frøs i sin tynde Bykjole, sagde:

– Tak, nu har jeg jo set det ... men Tak, nu har jeg jo set det, Fru Brandt.

Men Fru Brandt gik videre, forevisende alt: Kælder, Mælkekælder, Kartoffelkælder, Loftet, det hele Hus, hele det fejlfri Hus, hun havde grundet, og som hun skulde forlade, hun, Enken.

Hun talte om Sengene, deres egne Senge, Folkesengene, Gæstesengene. Fru Reck sagde:

– Ja, hvad der maa anskaffes.

– Her er Skabrummene, sagde Fru Brandt, da de endelig kom ned i Gangen.

Hun aabnede sine Skabe, visende Linnedet, Puderne, Vaarene, Omhængene; udkræmmende sin Bondevelstand; talende en Kende højere, med smaa Trækninger om sin Mund, i en pludselig enkeagtig Skadefryd.

Fru Reck tænkte ved sig selv:

– Nej, hun skal aldrig over min Dørtærskel; og sagde:

– Ja, Fru Brandt, naar man blot var halvt saa dygtig en Kone som De.

– En maa jo holde sit Hus, sagde Fru Brandt, der lukkede sine Skabe og tog Klodstøfler paa: de skulde se Haven. Da de kom derud, mødte de Ida, der kom med Schrøder, som vilde se den nye Kone.

– Jeg er Husjomfruen paa Gaarden, sagde hun og gav Fru Reck et Haandslag med en rød Haand. Fru Reck følte ligesom en Lettelse og sagde meget venligt bøjet ned over Ida, der stod hos Moderen:

– Det er Deres Datterdatter, Fru Brandt.

– Min Datter, svarte Fru Brandt, og de blev alle røde i Hovederne paa én Gang, mens Fru Reck gjorde Stillingen endnu værre ved at sige:

– Her har Du rigtignok haft en dejlig Have.

– Ja, mumlede Ida og trak i sin Haand, som Fru Reck holdt.

Der var ingen, der talte mer, før de igen kom ind i Gangen, hvor de saå Apotekerfruen, som var arriveret i Ponyvogn og iført Sølveskindspels. Hun begyndte at kysse løs paa Fru Reck, uden at se til de andre, under en Strøm af Ord:

– Søde Henriette (de var Skoleveninder), sødeste Henriette, hvor har jeg dog glædet mig, kære Du, over dog at faa et Menneske til Egnen, én af sine egne (de havde næppe set hinanden i tolv, femten Aar), det kan saamæn behøves ...

Fruen fra Apoteket blev ved:

– Ja, bedste Fru Brandt, jeg ta'er af mig. Henriette, kære Du, her er jo hundrede Ting at tale om.

Hun gik ind i Stuen, forrest, med Fru Reck om Livet, mens hun blev ved at tale om Huset og sin Glæde og hvad der maatte anskaffes.

– Véd Du, kære, her kan blive nydeligt. Ja, Fru Brandt, De véd, jeg har sagt det saa tit, jeg holdt jo ikke ud i disse Stuer en Time, med alle Møbler saadan klistrede op ad Væggene.

– Vi har nu været tarvelige Folk, Fru Mogensen, sagde Fru Brandt og bød til Sæde. Ida og Schrøder holdt sig i en Krog.

Fru Mogensen blev ved at tale: Her var jo egentlig kun tre Stuer. Dit Klaver, Henriette, er vel Hornungs? Deres, lille Fru Brandt, er jo tysk ... Men der er jo ogsaa blevet spillet saa lidt her i Huset.

Hun stod i Døren mellem de to Stuer, stadig talende, pegende og raadende, placerende Møbler, fejende de gamle Sager ud, saa inderlig venlig mod Fru Brandt, venlig, som om hun slog hende:

– Der sætter Du saa det, og der det – søde Henriette ... her kan blive nydeligt – —

Fru Brandt bød Kaffen om i Sølvkanden, Brandts Hædersgave, den fra Jubilæet.

Ogsaa Fru Reck blev ivrig og talte om sine Møbler og Gardiner og Dørene, mens Fru Mogensen Hyttede Sølvkanden for at tegne et Udkast til de Reckske Stuer paa Fru Brandts Dug.

Hun bad om en Alen. For Du maa jo dog ha'e Maalene, sagde hun, og Ida bragte Alenen, mens Fru Reck tog Maal, staaende op paa en Stol, passerende over Gulvene, opmuntret og spørgende Fru Brandt om gode Raad.

– Ikke, lille Fru Brandt, ikke sandt, lille Fru Brandt, sagde hun hvert andet Minut, mens hun ophængte usynlige Gardiner, arrangerede de fremmede Møbler og Stykke for Stykke søndrede det gamle Hus. Fru Brandt svarede stadig i smaa Sætninger, og Schrøder stod og pustede over sin Kop: hun syntes, Kagerne blev til store Klumper i hendes Mund.

– Jo, Du, jeg tror virkelig ogsaa her kan blive ganske net, sluttede Fru Reck og sprang ned af en Stol.

Lidt efter tog Fru Mogensen Fru Reck med hjem til Apoteket i sin Ponyvogn.

Hun stod endnu i Døren – Fru Reck var paa Vognen – og sagde Farvel:

– Ja, kære Fru Brandt, sagde hun og lagde mildt begge sine Hænder om hendes: det maa jo være lidt svært ...

Hun blev staaende et Øjeblik, og mens hun saa Fru Brandt lige ind i hendes Ansigt, sagde hun en Gang til og førte sine Hænder hen over hendes Arm:

– Rigtig svært.

Saa var Vognen borte.

Schrøder skyndte sig at komme bort. Hun brød sig ikke om at være der alene:

– Naa, sagde hun: Farvel i Længen. Saa fik Apoteket da endelig en Gang taget Maal af Godsforvaltergaarden.

Schrøder gik.

Fru Brandt vaskede selv Porcelænet af og samlede Stykke for Stykke i brede Stabler. Men saa paa én Gang satte hun sig ned paa Stolen ved Buffet'en. Fru Brandt græd.

Ida blev staaende Foran hende: hun havde aldrig set sin Moder saadan rigtig græde.

Saa rørte hun sagte ved hendes Knæ. Og Fru Brandt tog Barnet op til sig, mens hun blev ved at græde.

Men om Eftermiddagen kom hun ned forbi Apoteket, i Sørgeslør, med en Krans. Hun vilde paa Kirkegaarden ... Der var Musik derinde, i Apoteket.

* * * * *

Det begyndte at mørknes, mens Schrøder blev ved at gaa ude i Haven spejdende bøjet over den sidste Sne; der var altid Vintergækker, her paa det Sted, de første.

Men de var jo saa spæde og svære at hitte.

Hun havde fundet ti, tolv, fine og kolde. Dem vilde hun da gi'e Fru Brandt, før hun skulde rejse.

Hun kom ind i Stuerne, der var nøgne og bare. Ida gik og tullede, indhyllet i et Sjal, og havde ikke det Sted at være. Mørkt var der og Halm laa der over Gulvene.

– Er det Dig, Tut, sagde Schrøder, forsøgende at anslaa en glad Tone.

– Ja, sagde Ida.

– Herregud, hvor de er kolde, sagde Schrøder, og "krøllede" hendes Hænder.

– Mo'r er inde, sagde Ida.

"Inde" var Sovekamret. Nu var der pakket og ryddet otte Dage, Stue for Stue, som mistede de et Stykke af Huset for hver Dag. I Sovekamret stod der i den bare Vinduskarm et Lys i en Flaske. Ellers var der kun Sengen og Folkenes gamle Klædeskab. Paa Sengekanten sad Christen Nielsens Kone, og Fru Brandt gik rundt i et sort Sjal.

Christen Nielsen kom, talte lavmælt og langsomt, med Hænderne paa sin Mave: Men saa blev 'et ved det, baade med Smørret og Skinkerne – det vild' 'et blive.

Fru Brandt gik og pakkede det sidste sammen, mens han talte: nu havde hun vel sanset alting, faaet gjort alle Aftaler ... For fra Godset fik hun det dog billigt, naar hun skulde købe. Det skyldte de hende vel, idetmindste.

– Ja, ja, sagde Christen Nielsens Kone:

– Saa skal 'et vel vær': og hun rejste sig fra Sengen.

– Ja, det maa det vel, sagde Schrøder og lagde Vintergækkene paa Sengekanten. Dem tog Ida, hvem Moderen gav Vanter paa, og holdt dem krampagtigt, mens de tre andre blev staaende stille og saá hen paa Lyset i Flasken.

De hørte Vognen rulle op for Døren, og Sofie kom ind, bunden til, saa man bare saá hendes Næse. Hun tog Lyset, og de gik alle ind gennem Stuerne. Fru Brandt havde slaaet sit store Slør ned for Ansigtet. Men Ida gik med de tolv Vintergække i Vanten.

Ude i Gaarden stod Lars ved Hestene. Bæsterne var de gamle. Men Vognen, det var Godsherrens Jagtvogn, for Brandts Kaleche var "gaaet underhaands".

Fru Brandt kommanderede, bag sit sorte Slør.

– Jeg kommer straks, sagde Schrøder og løb over mod Hovedbygningen.

Der var mange Sække og Krukker, der skulde staa lige, og Fru Brandt blev ved at kommandere, bag sit Slør. Forvalteren kom til, og de hjalp alle til, mens ingen talte uden Fru Brandt, og Ida kom op i Vognen og saa Fruen.

Schrøder kom løbende tilbage. Hun havde en Pakke, sagde hun: den var til Tut; det var Huset, som Frøken Rosenfeld havde tegnet i Sommer. Og Tut skulde ha'e det til et Minde, sagde hun og stak det op i Vognen, mens hun græd.

Saa var Sofie oppe og Lars sagde langsomt:

– Har Fruen mon mere?

Der var ikke mer. Ida sad saa sært lillebitte, ved Siden af sin brede Moder, og Schrøder blev ved at græde.

Saa kørte de.

De andre blev staaende paa Trappetrinnet og saå efter dem; nu var Vognen væk.

Uden at sige noget gik de ind, og Schrøder tog Lyset, der stod og flakkede i Gangvinduet, og holdt det op i Døren, ind mod de nøgne og øde Stuer. Saa tændte Forvalteren en Lygte, og Schrøder slukkede Lyset mellem sine to Fingre.

– Det er ligegodt smerteligen, sagde Forvalteren.

De traadte ud og laasede Gangdøren. De gik bort.

– Det er ikke saa lig' til, sagde Christen Nielsens Kone, naar Forsørgeren falder fra.

Og saa skiltes de....

– Barndomsaarene i Horsens kom. Og saa det første, lyse Ungdomsaar og siden de lange Sygdomstider, de lange Dage:

Huset var ved at vaagne.

Sofie Pige begyndte at rumstere ude ved Skorstenen. Ida hørte det, halvt i Søvn, og helt mekanisk satte hun de bare Fadder ud paa det strikkede Tæppe foran sin Seng.

Nu maatte hun op. Hans Christensen var der med Mælken.

Hun tændte ikke Lys, men listede sagte rundt i Mørket og fik Klæderne paa sig. Hun saa blot Moderen, der sov siddende oprejst i sin Seng, som en bred Skygge, der dækkede Daglysningen bag Gardinerne.

Ude i Køkkenet var Hans Christensen allerede kommen, og han fik Mælkepengene, der laa aftalte i Køkkenrækken:

– Ja, kold er hun nu til Morgen, sagde han:

– Nu er Kæret da bundfrosset hjemme ved vores ...

Han gik et Par Skridt paa Træskostøvlerne, saa det lød, som skulde han afsted, mens Ida fik rakt ham Kaffekoppen og Sofie flyttede Kar ved Skorstenen, for det traf sig, at Fruen kunde vaagne og høre, at de stak Kaffen til Hans Christensen.

– Fa'vel, sagde Hans Christensen, naar han havde drukket, og han løftede Klinken ligesaa stille.

Ida havde det frosne Smør henne ved Varmen for at linde: nu var det svundet igen. Hun tænkte det nok, for hun havde hørt Hosesokker henover Loftet iaftes.

Hun gik ind i Stuerne og hun begyndte at tage Stykkerne af Stolene og at tørre af, mens hun sagte flyttede den lille lavbenede Lampe fra Møbel til Møbel. Det var egentlig hendes bedste Tid, saadan om Morgen, medens Moderen sov og hun kunde sysle om, ganske stille, i sine egne Tanker:

– Aa, der var nok at tænke paa ... der var jo altid det med Pengene og altid maatte det skjules ... Nu var Hans Oles Enke ogsaa død. Saa fik de vel heller ikke den Slagtning til givende længer, der var snart ingen af de Gamle paa "Bakken" mere – og hvor kunde man forlange, at de Unge skulde huske dem ...

– Nu var ogsaa Christian fra Møllen ledig igen – saa gik der altid næsten det dobbelte med ... men det var jo saa rimeligt, at Sofie stak til ham, naar hun holdt af ham, den Stakkel.

Ida standsede foran Spejlet og strakte sig for at pudse det; hun havde saadan en udpræget ungpigeagtig Bøjning af sit Hoved:

– Saa kom ogsaa Barnedaaben hos Olivia, saa snart det blev mildt i Vejret ... Hun maatte da gi'e Ske og Gaffel, naar hun skulde være Gudmoder....

Hun blev staaende foran Spejlet og smile:

– Aa, saa tæt Haar, han havde, det Puds, og saa lignede han Jørgensen grangivelig i Øjnene.

Ida blev ved at smile, hun tænkte altid saa mange glade Ting, naar hun tænkte paa Teglværket og Olivia Jørgensen.

Hun begyndte at vande Blomsterne og flyttede dem fra Gulvet op i Karmen. Moderens Myrthe var saa tung, den havde snart en Stamme som et Træ. Hvor frisk den stod. Ida afpillede ogsaa altid hvert eneste vissent Blad. Hun vidste ikke hvorfor, men hun syntes den Myrthe var ligesom Mindet om hendes Fader.

– Ida, Ida.

Det var Fru Brandt, der var vaagnet, og Ida slap Planten:

– Ja, Mo'r.

Ida begyndte at sysle om Moderen, sysle og fortælle, binde og løse og fortælle, mens hun klædte hende paa: de kunde vente Lunds idag – for de kom jo fra Brylluppet ... og Kæret var bundfrossent nu, sagde Hans Christensen....

Ida blev ved at fortælle; Fru Brandt saá bare ned paa hendes forskræmte Hænder:

– Du har din Fa's Fingre, sagde hun: de løber rundt.

Da Haaret var sat, kom al Husets Mad ind og skulde synes, paa Dynen. Sofie gik, træg og mut, og bragte den ind, Fad efter Fad, mens Fru Brandt sad op i Sengen med de store Valke i Haaret, og tog et langt Øjemaal af Levningerne.

Hun sagde ikke noget, men tog kun sit tavse Maal, mens Ida saá ud som en Toldbetjent ved Kassesyn og Sofie stod ved Sengen, ret op og ned som en Stok.

– Og saa skulde vel den Steg, Mo'r, steges til Lunds, sagde Ida.

– Hvis de kommer, sagde Fru Brandt.

Ida var igen begyndt at sysle om hende: Men de kommer da altid, Mo'r, sagde hun, naar de er i Byen.

– Ja, sagde Fru Brandt: det er jo altid billigere end paa Gæstgivergaarden.

Hun var kommen ud af Sengen og skulde ind i Stuen. Ida og Sofie maatte støtte hende, én under hver Arm (Fru Brandt var aldrig saa tung, som naar hun skulde flyttes), og hun kom hen i Stolen ved Vinduet. Der laa Guldtøjet og ventede paa Bordet. Uhrkæden hængte Ida om hende.

– Uhret, sagde Fru Brandt.

– Her, Mo'r.

Hun skulde have Idas Uhr foran sig paa et Stativ, ved Siden af sin Pengepung. Endelig var hun bragt helt til Sæde. Døren til Køkkenet blev lukket op paa Klem, saa hun kunde "høre".

Fru Brandt bøjede Hovedet til en Hilsen. Kæmner Sørensen var naaet op paa sin Genboforhøjning og hilste ...: Han faldt af, han faldt meget af iaar, Kæmner Sørensen; han kunde knap faa Aviserne slaaet op, naar han vilde læse.

Fru Brandt blev ved at se over paa Kæmner Sørensen. Hun havde det samme Blik, naar hun saá paa Idas Hænder ...

Saa vendte hun Hovedet:

– Bruger de Cokes hos Jørgensens paa Teglværket? sagde hun.

– Cokes og Kul.

– Hm, sagde Fru Brandt. Ja, Brænde forslaar vel ikke i de Kakkelovne.

Ida svarede ikke, og Fru Brandt sagde:

– Men det er godt, naar det kan vare.

Inde i Sovekamret redte Sofie Senge. Hun slog i alle Dynerne, som vilde hun banke dem. Hun tog altid saa haardt i alting, naar Christian fra Møllen var ledig.

– Klokken er elve, sagde Fru Brandt.

Ida vidste det, Kaffen skulde trages.

Der lød en høj Stemme i Køkkenet. Det var Jomfru Thøgersen, "Husholdersken" fra Kobbersmeden, Naboen, Medlem af et tysk, svoret "Pebersvendelag". Hun kom med Aviserne.

– Jøsses, Jøsses, och, sagde hun, idag bider den ...

Hun var blaa og rød i Ansigtet af Kulde, og Ærmerne var smøgede op til Albuerne:

– Ja, ja, sagde hun: jeg staar midt i den Wäsche, og ingen Hjælp har man....

Hun kom frem i Døren, hun fyldte den helt; de skotske Kappebaand var hæftede op med Knappenaale og slog om Ørene som et Par Skyklapper:

– Ja, ja, sagde hun og der kom en Strøm Ord om Vasken:

– Och De véd, hvad Thønnichsen bruger for Uldtøj.

Jomfru Thøgersen satte sig paa Stolen ved Døren, Maven hvilede mellem de udspilede Underdele:

– Och, nu er det jo galt hos den Julie, sagde hun.

Ida var i Køkkenet, og Fru Brandt sagde:

– At det kunde vel ikke være saa langt henne med Fru Thomsen.

– Ach nein, ach nein – Jomfru Thøgersen flyttede sig til Kurvestolen, hun flyttede sig og faldt hen i ti Stole i Løbet af ti Minutter – : men det er ogsaa den Maren. Hun kan ikke holde sig, og nu maatte der gaa Bud igaar....

Maren var Enepigen hos "Broderdatteren" Fru Julie Thomsen (de tre Frugter af Kobbersmedesamlivet med Jomfru Thøgersen benævnedes alle som tilhørende en Sidelinje) og hun regerede trolig Aaret rundt med det hele Hus undtagen de ti Dage, der var Bud til Madammen. Det indtraf, næsten paa Dagen, omkring ved den første April.

– Ach, ja, ach, ja, Jomfru Thøgersen blev ved; hun berettede de nærmere Omstændigheder med Maren og Budsendelsen. Naar hun var kommen til Sæde i Kurvestolen, talte hun altid rapt og halvhviskende, mens Fru Brandt blev siddende, over hende, paa sin Forhøjning, ubevægelig, men med et eget Udtryk i sit Ansigt, som ind sugede hun Jomfruens Ord med et Hørerør.

– Ach ja, ach ja, Jomfru Thøgersen sluttede og lagde Hænderne ned paa sine Ben:

– Och ellers er hun jo saa anstændig.

Jomfruen lagde paa sin slesvigske Betoning paa første Stavelse og blev siddende stum.

Fru Brandt lod en Tid gaa hen. Saa sagde hun oppefra:

– Hvem er det denne Gang?

– Gott, Gott – ja, hvis hun vidste det ...

Jomfru Thøgersen rystede paa Hovedet:

– Men hun er jo saa godmodig, sagde hun forklarende.

Ida kom med Kaffen.

Oppe fra Forhøjningen formanede Moderen:

– Ida, Munden....

Ida holdt tit Munden lidt aaben, naar hun bar noget. Hun bød Sukker og gik tilbage: hun søgte gerne ligesom Udkanten af Stuerne, naar Jomfru Thøgersen var der.

Men Jomfru Thøgersen blev ved. Hun havde saa mange Bekymringer:

– Der var ogsaa den Gustav, som skrev fra Amerika – og han vilde hjem ... Men det var ikke saadan, nej, det var ikke saadan med den Thønnichsen....

Jomfru Thøgersen stønnede (Gustav var en af de tre):

– Ach nein, sagde hun og satte Koppen: Ach nein, man har det ikke, som da man har været for den Altar.

Jomfru Thøgersen havde mange Sorger af sin Familie.

Kirkeklokkerne begyndte at ringe til Begravelse, og Jomfruen kom op af Stolen:

– Jøsses, Jøsses ... och jeg skal strø Sand.

– Det er Maler Christoffersen, sagde Fru Brandt.

– Ach ja, saa traurig, sagde Jomfru Thøgersen, der fik en hel anden Stemme: och med fir' Børn.

– Bli'er Enken ved Huset, spurgte Fru Brandt.

Jomfru Thøgersen vidste det ikke: Men der er jo gode Mennesker, sagde hun, mod en Enke ...

Der var noget ved Ordet Enke, som altid rørte Jomfru Thøgersen.

– Ja, sagde Fru Brandt, han var jo Frimurer.

Jomfru Thøgersen var naaet op paa Idas Plads ved Vinduet, da hun pludselig raabte helt forskrækket:

– Gott, Gott, der kommer den Pastor ...

Jomfru Thøgersen levede i en evig Skræk for Præster paa Grund af sin illegitime Samfundsstilling.

Præsten gik forbi til Sørgehuset, og Jomfru Thøgersen var afsted, ud gennem alle Døre. Kobbersmed Thønnichsen lod strø Buksbomkviste og Sand for alle større Kunder.

Glemmer Du Kopperne? sagde Fru Brandt, og Ida tog dem.

Fru Brandt fulgte i Spejlet, hvem der gik til Sørgehuset.

Ovre i Kæmner Sørensens Vindu blev der rullet ned for Solen. Den plagede altid Kæmneren i Middagsstunden, naar der kom Ligtog i Gaden.

Drengene, der kom fra Skole, løb forbi paa Fortovet og hvinede. Olivia Jørgensens ældste Dreng var forrest med Resterne af en Snebold over det venstre Øre.

– La'er de ham gaa med bare Ben nu? sagde Fru Brandt: Men det er vel fint.

– Olivia si'er, hun tror, det hæder dem, Mo'r.

– Ach, dér er de, raabte Jomfru Thøgersen, ude fra Fortovet – hun slog den sidste Haandfuld Sand over Rendestensbrædtet og hjalp efter med Buksbom.

Fru Brandt havde allerede set Ligvognen i Spejlet: Det var den dyre med Gardinerne.

Drengene blev ved at ryge forbi paa Fortovet, mens Toget kom.

– Aa, se Børnene, sagde Ida:

Christoffersens to Ældste gik stive og forbavsede, i deres nye Klæder, bag Ligvognen foran Præsten, der holdt sit hvide Lommetørklæde op for Næsen. Pastor Robert taalte ikke Lugten af Jod.

Ligtoget blev ved at gaa forbi, mens Klokkerne ringede. Nu kom de sidste. Det var to skrutryggede gamle Mænd i graa Vanter.

Fru Brandt tog sine Øjne fra Spejlet:

– Det er vel Frimurerne, som betaler, sagde hun.

Jomfru Thøgersen stod endnu ude paa Stentrappen hos Kobbersmeden. Jomfru Thøgersen græd sine salte Taarer, hver Gang hun så en Ligkiste.

– Klokken er ét, sagde Fru Brandt. Ida var allerede begyndt at dække til Middag, paa Mahognibordet, under Taffeluhret.

... Det dundrede i Huset, saa Fru Brandt vaagnede af sit Eftermiddagsblund. Det var Skovrideren, der i Gangen slog Sne af sine Støvler.

– Hej, Folkens, raabte han og slog Mellemdøren til Køkkenet op: her er berejste Personer ...

– Goddag, Ida-Tut ... Goddag, Sofie.

– Goddag, Goddag ... Ida kom ud, hendes Stemme fik en hel anden Klang. Saa aabnede hun Døren til Stuen.

– Goddag, Fru Brandt, sagde Skovrideren, mere mut, mens Fru Brandt rejste sig lidt op i Stolen.

– Aa ja, aa ja, sagde Fru Lund, der blev viklet ud af en Masse Tøj, inderst havde hun to rødstribede Modest'er: det har været en dejlig Tid. Men man bli'er jo ør, sagde hun: og saa er jeg dog altid saa underlig ved at køre paa Jernbane ...

Fru Lund fik sig sat, og Fru Brandt sagde:

– De skulde da ha'e Hatten af?

– Aa Tak, en lille Stund, svarede Fru Lund og fik Hatten af, det graa Haar strittede, saa hun lignede en ukæmmet Pudel. Alt imens begyndte hun at fortælle om Sønnens Bryllup:

– Ja, Brylluppet stod jo paa Hotellet. Det er rigtig et nydeligt Hotel i Kolding – og saa propert. Og tres var vi, ka' De tænke Dem ... alle de glade Mennesker ... ja, dejligt var'et at se saa megen Glæde.

– Var hun i Silke? spurgte Fru Brandt.

– Ja, ja, det bruger de jo nu, og Herregud, man kan jo si'e som saa, at den kan farves ...

Fru Lund blev ved at fortælle, lidt hurtigt i Sætningerne, for hun blev altid ligesom en Kende stakaandet i Kurvestolen foran Fru Brandt: om Middagen og Gæsterne og Talen ...

– Den var ja'gu køn, sagde Lund, der trampede op og ned rundt om Kakkelovnen.

– Og Gaverne? spurgte Fru Brandt.

– Ja, Folk de har saamæn husket os – om det saa er Husmændene, saa har de telegraferet. Aa, saa sæt Dig, lille Lund....

– Jeg maa s'gu røre mig, sagde Lund, men satte sig alligevel ved Døren:

– Ja, sagde han, Folk har været rigtig stadselige, det ved Gud, de har.

– Ja, indskød Fru Brandt: Folk husker nok dem, der har noget at raade med.

Ida, der gik og dækkede igen, sagde:

– Og saa var der jo Brudepiger.

– Syv, sagde Skovrideren og slog begge Hænderne mod Laarene.

– Og saa saá man jo alle Drengene, sagde Fru Lund og smilte: Det er saa dejligt at se, naar Børnene bli'er store.

Skovrideren sad lidt og nikkede. Saa begyndte han at le og sagde:

– Og Svigerdatter gik sgu rundt og sloges med alle Svogrene efter Bordet, mellem Dørene – ligesom var'et hjemme, skønt hun var i Sløret.

– Ja, ja, Lund, det er jo nu deres Manér, sagde Fru Lund: de er jo saa kendte, lagde hun til, og hun vendte sig ligesom forklarende til Fru Brandt.

– Ja, sagde Lund: og det var s'gu det eneste, jeg ku' ha' vandet en Høne over. For det var nydeligt, tilføjede han, ganske sagte.

Ida lo stille, ligesom ømt:

– Hvor det ligner Henriette.

Hun blev ved at staa bag Bordet og smile, som saá hun Henriette for sine Øjne gaa dér i Sløret og slaas med alle Svogrene af bare Glæde.

– Ja, det var nydeligt, sagde Skovrideren igen.

– Tænker Du paa Bordet? spurgte Moderen.

– Jo, Mo'r.

Bordet var færdigt, og Fru Brandt sagde – hun holdt sig ved Stolene for at komme over Gulvet, men brugte ikke Stok – :

– Ja, jeg vidste jo ikke, om vi turde vente Dem.

Skovrideren satte sig haardt i sin Stol og saá glad ud over den megen Mad.

– Gud ske Lov, sagde han: her er da Fo'er i Krybberne.

Fru Brandt sad i den store Stol, midt for Fadene:

– Man har jo da endnu Brødet, sagde hun.

– Det minder om "Længen", sagde lille Fru Lund, der altid, naar hun var hos Fru Brandt, tog en Masse paa sin Tallerken og aldrig fik det spist.

– Ja, sagde Skovrideren: der var hyggeligt hos gamle Brandt.

– Byder Du? Fru Brandts Læber dirrede lidt over Tænderne:

– Vi havde det kun efter Forholdene, sagde hun.

Fru Lund tog endnu mer paa sin mægtig fyldte Tallerken.

– Aa, sagde hun: saa tit jeg har skammet mig over mit Hus, Fru Brandt, naar jeg var hos Dem.

Fru Brandt svarede ikke, men Skovrideren begyndte at tale om Christoffersens Begravelse.

Fru Lund blev ved at fortælle Ida om Brylluppet, mens Ida sad og smilte: det var jo alle dem derhjemmefra. Skovriderens Dreng.

– Der var nok et vældigt Følge, si'er de, sagde Lund: ja, Christoffersen var jo godt lidt.

– Christoffersens har jo altid været et Sted, sagde Fru Brandt, hvor det ikke gik saa nøje.

Lund tog noget fast om Kniven i Skinken, og man hørte kun Uhrene dikke.

– Naa ja, sagde Skovrideren: Skaal, Ida-Tut. For din Tur, min Pige ... Han løftede Glasset: En ung Pige maa s'gu til Altret og befolke Jorden.

– Ja, for din Tur, Ida, sagde Fru Lund. Hun havde løsnet den sidste Modest.

– Det haster vel ikke, sagde Fru Brandt: Ida hører da, Gud ske Lov, ikke til dem, der behøver at forsørges.

– Aa nej, aa nej, sagde Fru Lund, det var ikke saadan ment. Men vi tænker jo dog altid fremad, Fru Brandt, for Børnene.

Hun gav sig til at klappe Idas ene Haand, der var ganske kold.

– Ja, sagde Skovrideren, det er s'gu det, vi er sat her for.

– Ja, ja, Lund, vi har nu tit maattet la'e vores gaa baade for Lud og koldt Vand.

– Det har Du da aldrig gjort, Mo'r.

– Jo, Lund, det véd jeg godt, for der var jo saa mange, og de smaa maa passes og saa løber de større ... Men det er alligevel saa underligt, naar de blot ser, at man gør, hvad man kan, og man saa li'esom altid har lidt Glæde at dele med dem i det daglige.

– Ja, sagde Lund.

Fru Lund blev ved at se hen for sig:

– Og Glæden, den kan man vel altid ta'e fra sit Hjerte, som man si'er, hvad der saa osse trykker

...

Ida bøjede sit Hoved lidt ned mod Fru Lund, og Fru Brandt sagde fra sin Sofa:

– Ja, nuomstunder skal der jo tales saa meget om Børnene.

– Naa, Fru Brandt, sagde Lund, lidt højt, jeg gad min Salighed osse vidst, hvad der ellers var at tale om, naar man da en Gang har sat dem i Verden – —

Det bankede paa Døren, det var Niels Kusk hos Skovriderens, som var her med nogle Pakker, og Fru Lund gik med Ida ud i Køkkenet:

– Det er kun en Bagatel, min Pige, men jeg havde sagt, de kunde gerne sætte det i Vognen – en Smule Skinke og Smør ... Gud véd forresten, hvordan Smørret har artet sig....

– Aa, Fru Lund, det er altfor meget.

– Saa si'er vi ingenting til din Mo'r, og saa kan Du indrette Dig. Din Mo'r kan jo ikke vænne sig til saadan at købe alting. Og det er jo saa rimeligt, hun som kommer fra saadant et Hus som "Længen" ...

– Ja, sagde Ida: det er jo det, der er saa svært for Mo'r. Og saa vilde det gøre hende saa ondt, naar hun vidste at alle de derhjemme glemmer hende. Tak.

– Aa Gud, min Pige, sagde Fru Lund: hvem skulde vel være nærmere end de, der har holdt saa meget af din Fa'r. Men har Smørret ikke artet sig, Ida – de gik ind i Sovekamret og lukkede Døren – saa maa Du bruge det paa Panden.

Fru Lund satte sig paa Sengekanten og Ida ved Siden af hende:

– Man er lidt forstumlet, sagde hun: men det har været en dejlig Tid....

Hun sad stadig med Idas Hænder i sine, og det begyndte at mørkne i Stuerne:

– For véd Du, det var ligesom saadan et trygt Bryllup, de to, som har kendt hinanden fra Børn.

– Ja, sagde Ida – de talte begge to langsomt og halvsagte – det er saa dejligt at se, naar Folk er lykkelige.

Fru Lund nikkede:

– Ja, saa dejligt, min Pige.

Det bankede paa Stuedøren igen, men de blev begge siddende. Det var Kæmner Sørensen og Frøkenen, der kom fra deres Eftermiddagstur til "Lunden".

– Skal der ikke tændes? sagde Fru Brandt fra Stuen.

Ida tændte og vendte tilbage til Sengekanten hos Fru Lund.

Kæmneren sad i Kurvestolen og trak Vanterne af, mens Fru Brandt fulgte ham med Øjnene. Der var ikke andet end Knogler og Aarer tilbage af Kæmnerens Hænder.

- Naa, De har været til Bryllup, sagde Kæmneren.
- Ja, vi har saa, sagde Skovrideren
- Hm ja, det er svært saa Folk de gifter sig nuomstunder ...
- Det er jo Verdens Gang, Kæmner Sørensen.
- Ja, og Kæmneren slog lidt med Stokken: lad dem om det.

Han saá op paa Lund:

- Jeg er bleven for gammel, Hr. Skovrider, jeg blander mig ikke i noget.
- Skovrideren sagde noget om, at det var vel ogsaa det klogeste.
- Det klogeste? Ja, men (han slog med Stokken igen) hvorhen fører det? hvor fører det hen?
 - Her sidder man....

Kæmneren tav lidt og sagde sagtere:

- Det er det Hele.

Frøken Sørensen havde inde i Sovekamret slaaet sig ned paa en Stol foran Sengen. Kaaben havde hun knappet op, saa man saá det atlaskklædte Bryst, der løftede sig som et goldt Bjerg:

– Gud, ja, sagde hun. De har været til Bryllup. Ja, vi gaar jo alle i saa mange Tanker – nu har der været Bud paa Huset igen ... Det er Mathiesen, han vil absolut ha'e det til Butik.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.